

Előfizetés:

Egész évre 16 K
Félévre ... 8 K
Negyedévre 4 K
Egy hónapra
1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
Megjelenik minden reggel ■ Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
(4 fillér)
Budapesten és
a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I. évfolyam

BUDAPEST, PÉNTEK, 1907 DECEMBER 13

92. szám

A HIR 92-ik száma:

Uj választás

Horvátországban

Szélnek eresztették a lázadó tartománygyűlést. Az utolsó botrányos ülés. Horvát politikusok nyilatkozata A Hir-ben

Megszavazták

a szegénytvényt

Justh miatt leszereltek a horvát lázadók

Ujabb ötmillió

A földmivelésügyi tárca költségvetését ötmillióval emelik

Tiltakozik a sajtó

A parlamenti sérelem ellen

Sikkasztó milliomos

Steinherz Bernát nagyvállalkozót letartóztatták

Bukik a bán

A volt nemzeti párt követeli a fejét

Az elnökválság

Kimarják Justh Gyulát

Betörték a határon

Román katonák garázdálkodása

Kulturharc

a nemzetiségek ellen

Szarafov Boris

tragédiája

A meggyilkolt fölkelővezér

A katonai brutalitás

ellen. A hadügyminiszter rendelete

A belga királyt

elcsapják

Régensség készül

KILENC RIPORT

Távirat.

Telefon

A zágrábi cirkusz

A horvát tartománygyűlést ma feloszlatták. Készarva irjuk a közjogian helyes horvát országgyűlés kifejezése helyett a tartománygyűlés szavát, mert a horvátoknak sikerült a magyar parlamentben való szereplésükkel külön tartományi karaktert obstruálni ki maguknak, a kormánynak pedig sikerült a horvátokkal való galád sakkjáték révén felébreszteni tul a Dráván azt az öszzbirodalmi öntudatot, amely már a Nagy-Ausztriába álmodja magát és nem a magyar korona alattvalójaként viselkedik többé, hanem tartománynak, önálló résznek képzeli magát a habsburgi császárságban. Ők már a föderáció álláspontján állnak, mert a fumei rezolúcióval Polónyi Géza a föderalizmus lappangó gondolatát, mindig ébren lévő óhaját ébresztette fel bennük, sőt szerződéses paktumpontokat is adott a kezükbe.

A horvát tartománygyűlést tehát feloszlatták. Ostobán turbulens jelenetek között, amelyekkel a két balkezű bán, Rakodczay és benne a kormány csak arra adott alkalmat, hogy a horvátok valami parlament-karikaturát tudjanak csinálni és megmutassák Bécsnek, hogy az ugynevezett népszuverénitás alkalmatosságai Lajtán tul is, Lajtán innen is csak arra valók, hogy éppen a népakarat szentségét kompromittálják. Ugorjunk át egypár gondolatot eddig a kérdésig: kell az osztrák császárnak Magyarországon tizennegyedik paragrafus? Dehogyan kell. Minden paragrafusnál jobb a horvát és könnyebben kezelhető. Vele lehet csuffá tenni a magyar törvényhozást, a horvát jó arra, hogy obstruáljon a házszabályok revíziója érdekében, hogy egy paragrafusra szoríthassa a kiegyezést, amit keresztül ereszt, mert csak müobstrukciót csinál ellene, hogy röhögő fitymálással bizonyítsa be, hogy a Habsburgok birodalmában minden parlamentarizmus csak vicc, csak a népmulatasára engedett cirkusz, amit a visoki sabore hősei hitvány szóbeszéddel is hajlandók és sikeresen hajlandók hátbarugni, sikeresebben, mint Jellasic hán a maga rezolucionistáival és egyenesre kalapált kaszáival. Jellasic több volt, mint gazember, mert számár is volt, de Supilóék többek a számárnál, mert gazemberek is. Ez a paradoxon csak látszólagos és a magyarázata nem az, hogy horvát testvéreink sikeresen és politikai tökéletességgel tudják teljesíteni magukban a szamarat és a gazembert, hanem az, hogy Jellasicban legalább volt valami banditabecsület Bécs irányában, de a horvát koalícióban ebből a lelki ingredienciából még annyi sincs meg, mint amennyi talán még a fumei öszszerkesztésükben is feltalálható.

A horvát tartománygyűlést feloszlatták.

A magyar kormány megtette az első energikus lépést a horvát öklelés szarvának letörésére. Természetesen: mert a kiegyezés már meg van szavazva. A supilók megtették a köteleességüket, a supilók most már mehetnek. Hozzásegítették a kormányt ahhoz, hogy csinálhasson egyszakaszos törvénycsufot. Rakovszkyt ahhoz, hogy a leültetések szédületes precedensét csinálja meg, belehangolták a magyar közvéleményt — legalább így gondolja a kormány, — a házszabályrevízió szükséges voltába, megmutatták, s varc auf veisz megmutatták Bécsnek, hogy a dunaparti büszke fiók-Westminster csak olyan nevetéses kis tartománygyűlés háza, mint a zagrebi Markus-tér tanácskozó épülete, — megmutatták, produkálták mindezt, tehát most már mehetnek. Eltűnhetnek, ha nekik tetszik a balfeneken, ha nekünk is tetszenék, akár a fészkes fenéken.

Csak hogy nincs semmi tetszenivaló és semmi gyönyörűség abban, hogy a horvát kalandorbandát, ezeket a szlávra transzponált polónyiakat most így akarja láb alól eltenni a kormány. Miért csak most? És miért így? És miért esik össze a tartománygyűlés feloszlatasának a dátuma olyan kétségbeejtő pontosan a kiegyezés beszállításával? Nincs gyanu senkiben arra, hogy ezek a horvátok csak Magyarországnak voltak károsak, a kormánynak roppantul hasznosak voltak? És nem jut eszébe senkinek, Supilóékra tekintve a régi példázat a kifacsart citromról?

Feloszlatták a horvát tartománygyűlést és Rakodczay, a mindig szigorúnak mutogatott Mikulás valami új többséget akar összehozni, új választáson új tartománygyűlésre. Milyen többséget? Starcsevicsistákat? Ezek ugyanazok a kuttyák, mint a Polónyi rezoluciói, csak a nyakukon van más pertli. Vagy unionistákat? Akkor aztán ott van, hogy igazolja a szabadelvűpárt politikáját, a régi rendszernek, a politikai erkölcstelenségeknek minden tanítását.

Ököllel nem mertek hozzányulni a horvátokhoz. A kormány tudta, hogy mit csinál velük, a többség vakon nem tudta, vagy behunyott szemmel nem akarta tudni, hogy mire vegye őket. Most már aztán fújhatják az egész horvát kérdést, a tartománygyűlés feloszlatasával csak még feljebb fújják.

Jóvatenni a hibák és erkölcstelenségek rengetegét itt csak a most tőlünk és joggal mondott „unbedingte Unterwerfung“-gal lehetett volna. Az öklelés szarván megfogni a horvátot és letörni a szarvát is, a derekát is.

Persze, hogy nem tették. Ahogy mühecc volt a horvát obstrukció, úgy müerő a zágrábi tartománygyűlés feloszlatasása is.

VÉGEZTEK a szégyentörvénnyel

Wekerle álma valóra vált; a képviselőház megszavazta az egyszakaszos kiegyezést.
Holnap a kvótaemelést tárgyalják

Tiltakoznak a disszidensek

Boldogan lélegzett föl ma délután három órakor *Wekerle* Sándor miniszterelnök. Egy atléta-termetű horvát képviselő, *Banjanin* befejezte beszédét és *Justh* Gyula, ki az ülésen mindvégig elnökölt, kijelentette: — Több szónok feliratkozva nincs, a vitát bezárom. Következik a szavazás.

És szavaztak a labancá vedlett kurucok, lelkesen, tüzesen, mintha legalább is a perszonál-uniót mondták ki volna. Pedig az egyszakaszos fattyu-pátenst, a siralmas kiegyezést kellett megpecsételniök. Egyhangú, unalmas, csöndes ülése volt különben ma a tisztelt Háznak. Az igazi nagy esemény Zágrábban játszódott le, a horvát tartománygyűlés feloszlatása valóban bekövetkezett. A rakoncátlan hazaelenes horvátok közül alig tizen-tizenötön voltak az ülésteremben és bizony ugyancsak megnyult az orruk, mikor a zágrábi hírekről tudomást szereztek. Az ülés programjának első száma az autonóm vámtarifáról szóló javaslat harmadszori olvasása volt. Hamar tulesetek rajta. Utána az egyszakaszos címét, majd a részleteket kezdték tárgyalni. Rendre fölvonultak a Pesten hagyott horvát örszemek: *Zagorac*, *Roics*, *Budiszavlyevics*, *Surmin*, *Supilo*, *Novoszel*, *Perics*, *Tuskán*, *Muacevics*, — vigye az ördög ezt a haszon-talan népséget, a többi ágaskodó krovótot ne is említsük.

A disszidensek közül *Farkasházy* Zsigmond és *Polónyi* Géza szólaltak föl, beszélt kívülök *Sándor* Pál is. A Lipótváros követe határozati javaslatot nyújtott be, hogy utasítsa a Ház a kormányt, hogy 1917-ben állítsa föl a vámsorompókat és tegye meg erre az előzetes intézkedéseket. Rá se hederítettek az ál-függetlenségek. Nekik nem nemzeti önállóság kell, hanem — kvótaemelés. Ebből is lesz részük holnap, mert a pénteki ülés napirendjére már — gyorsan! gyorsan! — kitűzték a kvótajavaslat tárgyalását is. Figyelemreméltó, okos felszólalás volt a *Farkasházyé*, ki a kiléptek nevében *ünnepélyes óvást* emelt az egyszakaszos törvényalkotás módja ellen, mely alattomos kibuvás a házszabályok rendelkezései alól.

Szokatlan esemény történt az ülés végén: *Wekerle* csatlósai élénken éljeneztek az elnököt, *Justh* Gyulát, sőt tapsoltak is neki. Mi ez? Megszelidültek talán a házszabály-revizióra éhes fenevadak?

A képviselőház ülése

— 1907. december 12. —

Justh Gyula elnökölt a Ház mai ülésén. Tíz órakor nyitotta meg az elnök az ülést; észrevétel nélkül hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét; felolvasták a *Melzer* Géza összeférhetetlenségi ügyéről szóló ítéletet és az időközben érkezett törvények sorjegyzékét.

Kész az egyszakaszos kiegyezés!

A kiegyezésről szóló egyszakaszos kiegyezés folytatólagos részletes tárgyalása következett.

Az 1. § címe

A cím tárgyalását folytatták. *Zagorac* István röviden beszél horvátul a cím ellen.

Rojc Milán személyes megtámadtatás címén válaszolt azokra a megjegyzésekre, amelyek őt, a magyar iskolák üldözésének vádjával illették.

Banjanin János és *Budiszavlyevics* Bude a cím ellen való rövid felszólalása után a vita végét ért. A Ház egyszerű szavazással elfogadta az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslat címét.

Az 1. § „egyetlen” szakasza

Elnök: Következik a kiegyezési törvényjavaslat „egyetlen” szakaszának tárgyalása. *Lukinics* Odón horvátul beszél az első szakasz ellen.

Sándor Pál: Távol áll tőle, hogy a horvátok obstrukcióját támogassa. Ujra benyújtja az általános vita során már benyújtott és most átdolgozott indítványát. Hangsúlyozza, hogy az indítványt teljesen átdolgozta és megváltoztatta, tehát nem illetheti az a vád, hogy egy, már elvetett indítványt akar újra benyújtani. Különben is az elnök belátására bízta, hogy tárgyalásra bocsátja-e az indítványt vagy nem. Indítványában ki akarja mondani, hogy 1917-re, amennyiben a kormány a kereskedelmi szerződéseket illetően nem tudna meg egyezéssre jutni, önálló vámsorompókkal vegye körül az országot és ezek föllállítására már 1915-ben tegye meg az előkészítő munkálatokat és azok eredményéről 1917 közepéig tegyen jelentést a Háznak.

Magdics Pero, *Novoszel* Mátyás, *Supilo* Ferenc, *Surmin* György és az összes jelenlévő horvátok sorban felszóltak és rövid beszédeket mondtak az egyetlen szakasz ellen.

Polónyi Géza: Kimutatja a házszabályok alapján, hogy a törvényalkotásnak az egyszakaszos javaslattal megkísérelt módja törvénytelen és a házszabályokba ütközik. Az ország érdekében szükségesnek tartaná, hogy a többség nyújtson biztosítékot arra nézve, hogy a törvényalkotás ezen egyszakaszos módja, amely feleslegessé tesz minden házszabályrevíziót, nem fog megismétlődni, az unjonkontingens felemelésének és egyáltalán az elkövetkezendő javaslatok tárgyalásánál.

Elnök: A képviselő ur azt állította, hogy a törvényjavaslat letárgyalási módja a házszabályokba ütközik. Bocsánat, ha ez volna a meggyőződés, a tárgyalást nem ebben a mederben vezetném. A képviselő ur azt sürgeti, hogy tárgyaljuk a négy-öt kiegyezési javaslatot is. De hiszen most csak az a fölhatalmazási javaslat van napirenden, amely az Ausztriával kötött meg egyezés életbeléptetéséről szól. Erről a javaslatról meg volt az általános vita s most folyik a részletes tárgyalás. Házszabálysértés nem történt. (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: Kimutatja, hogy a törvényalkotásnak ez az egyszakaszos módja törvénybe ütközik és ha a házszabályok alapján némiképpen menthető is, beleütközik a parlamentarizmus alapelveibe. Megdönti *Apponyinak* azt az érvét, mintha ez a törvényjavaslat kizárólag nemzetközi szerződésekről szólna s mint ilyen tárgyalható volna egy szakaszban is, mert vagy el kell fogadni az egészet, vagy el kell vetni. Ez az érv, amint azt a javaslatból kimutatja, nem is felel meg a tényeknek. Minthogy az egyszakaszos kiegyezési javaslat jelen tárgyalási módja törvénybe ütközik, a disszidensek távol tartják magukat a részletes vitától. A maga részéről pedig ünnepélyes óvást emel a törvényalkotás ezen módja ellen. (Éljenzés a disszidensek sorában.)

Hat horvát mondott még hosszabb-rövidebb beszédet az egyszakaszos egyetlen szakasza ellen.

Elnök (kevésbé három óra előtt): Szólásra senki sem lévén feljegyezve, ha szólni senki sem kíván, a vitát bezárom. (Éljenzés.) Szó illeti az előadó urat.

Szmrecsányi György előadó: Nem kívánok szólani.

Elnök: Kérdezi, elfogadja a Ház az egyszakaszos kiegyezési törvényjavaslatot.

A Ház a disszidensek kivételével nagy többséggel elfogadta az egyszakaszos törvényjavaslatot.

— Eljen *Wekerle*! — kiáltották a baloldaltól.

— Eljen *Justh*!

— Klotúr nélkül is lehet tanácskozni!

Günther Antal igazságügyminiszter a konzuli bíraskodásról szóló törvény érvényességének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot nyújtotta a Ház elé.

Az ülés három órakor végződött.

Beck báró vallomása. A szégyenletes kiegyezési javaslatokból tehát mégis törvény lesz. Pedig, hogy milyen kárt fog okozni az országnak ez a szerencsétlen törvény, azt nem is kell nekünk kiszámítani. Megmondják maguk az osztrákok. *Beck* báró osztrák miniszterelnök — mint *Bécsből* táviratozzák — ma nagy beszédet mondott a Reichsrathban és ebben a beszédében világos *dicsőimusszokat zengett a kiegyezésről*. Azt mondta *Beck*, hogy Ausztria örömmel üdvözölheti az új törvényt. *Maga a kvóta fölemelése és a cukoradó leszállítása évi harminchérommillió korona tehercsökkenést jelent az osztrákoknak.* *Beck* ezután a kiegyezés többi előnyeit magasztalta és felhívta a Reichsrath összes pártjai, hogy fogadják el egyhangulag a Magyarországot kizsárolására szolgáló törvényjavaslatot.

Bars megye új székhelyet kapott. Régi küzdelem ért véget a mai nappal Bars megyében. A megyeszékhely kérdése körül már évek óta elkeseredett harc folyt az ottani pártok között. *Aranyos-Maróth*, a régi székhely és *Léva* városa versengtek a megyeházért. Ma aztán — mint *A Hírnek Aranyos-Maróthról* jelentik —

dülre jutott a sokáig vajdó ügy: Bars megye rendkívüli közgyűlése kimondotta, hogy a vármegye székhelyét *Aranyos-Maróthról Lévára visszahelyezi*. A közgyűlési határozat már január elsejével életbe lép.

Megölték Szarafov Borist!

A fölkelővezér tragédiája

— A HIR tudósítójának távirata. —

Szófia, december 12.

Szarafov Borist, a macedón felkelők híres vezérért az éjjel egy barátjával és szövetségeseivel, *Gorvanov*val együtt a háza előtt orvul lelőtték. *Szarafov* éppen kikísérte a nála vendégségben levő *Gorvanov*ot, mikor egy macedón a kapun kilépő embereket revolverrel lelőtte. *Szarafov* Boris nevét ezelőtt öt-hat évvel ismerte meg a világ. A fiatal katonatiszt hatalmas agitátor lett, aki megalapította a *Pro Macedonia*-mozgalmat, amely Macedóniát a török járom alól kiszabadítva, Bulgáriához akarta csatolni. *Szarafov* működése igen népszerű volt Bulgáriában, rengeteg felelmetes bandát, ugynevezett *komitácsikat* szervezett, a melyekkel állandóan nyugtalanította a török hadsereget. A szerbek, akik szintén számítottak Macedóniára, erre féltékenyek lettek, majd a görögök is közbeléptek, általános viszály dult a szerencsétlen kis országot s *Szarafov* helyzete egyre súlyosabb lett, ellenségeinek száma pedig napról-napra szaporodott. *Szarafov* az utóbbi években elvesztette a kedvét és nem dolgozott már oly tüzzel és energiával, mint az előző években. *Szarafov* rendkívül szimpatikus, elegáns s európai műveltségű ember volt, sokat járt külföldön, egyetemet végzett, két éve Budapesten is hosszabb időt töltött. A macedónok igen értékes, nagystilusu és becsületes hazafit vesztettek benne.

Megállapították, hogy a gyilkos neve *Panitz*a. *Panitz*a huszonhétéves és *Tirnóvó*ban született. Állítólag háromezer frankot kért *Szarafov*-tól, hogy ezen a pénzen saját bandát alakíthasson magának, miután a *Sandanski* bandájától elpártolt. Valószínű, hogy *Szarafov* Boris halála következtében a macedóniai belső organizáció össze fog omlani. A titokzatos gyilkosságra némi világosságot derítenek az ismeretes előzmények. Hat hét előtt a bolgár sajtó azt a hírt közölte, hogy a macedóniai komitácsik belső organizációjának két tagja megszökött s magával vitte külföldre az egész hadipénztárt, a melynek tartalma körülbelül félmillió frank volt. Ez a híresztelés akarta elleplezni azokat a sikkasztásokat, a melyeket *Szarafov* Boris és barátai nem először követtek el a macedóniai organizáció vagyonának kárára. Maga az organizáció vezetősége azt híresztelte, hogy a rendelkezésére álló pénz a bandák főnökeinek kezében van, akik csapatokkal elszéledtek Macedóniába s hogy ezuttal a komitácsik nem a görögök és a bolgárok, hanem a bulgáriai mohamedánok ellen fognak nagy stílusban fellépni. Ezekkel a híresztelésekkel akarta a vezetőség elejét venni annak, hogy a pénzek hováfordítását kutassák. Tényleg az utóbbi időben a bandák sok mohamedán falut gyújtottak fel és a török lakosságot több helyütt lemészárolták.

A gyilkosság a bolgár fővárosban óriási riadalmat keltett. Az utcákon a nép csoportokba verődve beszél a macedóniai herceg haláláról, ahogy *Szarafov*ot mindenfelé nevezték. A rendőrség eddig hatvan ismert forradalmárt fogdosott össze, de *Panicát*, a gyilkost eddig nem sikerült kézrekeríteni. Szófiában azt hiszik, hogy *Panicát* a *Sandanski* bandája bérelte föl *Szarafov* meggyilkolására, mert a *Szarafov*val nem egy párton lévő forradalmárok esküdt ellenségei voltak mostanában a fölkelővezérnek. *Szarafov* ugyanis nagy és véres macedon fölkelést tervezett, azzal az intencióval, hogy az európai hatalmak ilyen hatalmas vérengzés után végre teremtsenek rendet Bulgáriában.

Szétkergették a horvát maffiát

Rakodczay bán királyi biztosi minőségben föloszlatta a tartománygyűlést. A lázadó banda botrányok közben mult ki. Kitzük az új választást. Harc a mandátumért

Bánválság küszöbén

Ami már hónapokkal ezelőtt meg kellett volna csinálni, azt jó későn ma végrehajtotta a bán. Királyi kéziratral feloszlatta a balkáni színvonal alá süllyedt horvát tartománygyűlést, a mely teljesen hasznavehetetlen műszernek bizonyult az államgépezet nagy szerkezetében. Az illyr kompánia nehezen halt meg. Nem akarta siettetni magát. Rug-kapált, erőszakoskodott, vihar-paródiákat rögtönzött, mignem összecsapódtak a kárpit szárnyai az undorító komédia fölött. A koalíciós kalandorokat, akik barátként dörgölődtek hozzánk, hogy aztán hitványul eláruljanak bennünket, kiszórták az utcára. Most egymást leicítják túl a magyargyalázásban, hogy mandátumot csikarjanak ki a félrevezetett horvát választóktól. A Starcevic-párt járja legörültebben a verbunkost. Tajtékos szájjal üvölti, hogy nincs közös (magyar-horvát) országgyűlés, ők független állam, nekik külön uralkodó kell és ilyen vásári kőcevérsre kapható is a kultura nélkül tengődő horvát nép. A horvát-serb koalíció, a melynek a magyar országgyűlésre küldött tagjai, az új tartománygyűlés egybehívásáig közös mandátumuk birtokában maradnak, szilajon izgat tovább a magyar állam szuverenitása és nemzeti becsülete ellen. A volt nemzetipártiak szintén ráfanyalodtak az ellenzékiiségre, mert mandátumaikat féltik. Ezzel szemben a bán minden erőfeszítésre, hogy új unionista többséget teremtsen, meddő kísérletezés csupán. Rakodczay áldozatul fog esni s Wekerle már gondoskodott is róla, hogy a bán elejtésével némileg megnyugtassa a háborgó nemzetipártiakat. Az új választás valószínűleg január második felében lesz. A lázadók biztos többségre számíthatnak, a mi a Horvátországgal való alkotmányos elbánást nagyon meg fogja nehezíteni. Pedig a magyar nemzetnek le kell tiporni a horvát veszedelem hidraféjét, ha másképp nem: az összeesküvő banda kiheztetésével. Választasson a bán háromszor egymásután, csinálják meg az új választási törvényt és kérdezzék meg a józan, dolgos néptől: kell-e nekik a sivár, céltalan, horvát államjogi hóbot?

Vörös csütörtök

A szocialisták tüntetése

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Zágráb, december 12.

Reggel nyolc órakor még álmos volt a horvát főváros. Az utca szokatlanul esőpdes, a gyárak, üzletek, kávéházak és vendéglők zárva vannak. A közúti vasút forgalma is szünetel. Ugyiszólván elsőnek a rendőrség jelent meg, amely kordonnal zárta el a Márkus-teret, ahol a tartománygyűlés háza áll. A tér csaknem teljesen üres. A szociáldemokrata és keresztényszocialista munkások nyolc óra után kezdtek gyülekezni vörös zászlók alatt, amelyeken az általános titkos választójogot követelő fölírások vannak. A metnetben tízezer munkás és diák vett részt. A két szocialista párt tíz órakor indult el az Ilicától a tartománygyűlés épülete elé, ahol a keresztényszocialisták küldöttsége különvált a meutől és Zatluka Iván Starcevic-párti képviselő vezetésével a parlamentbe ment, ott átadták az elnöknek az általános választójog petícióját. Medákovics elnök átvette a petíciót és kijelentette, hogy

a tartománygyűlés mindent meg fog tenni igazságos kívánságaik teljesítéséért.

Fél tizenegy órakor érkezett meg a szociáldemokraták imponás menete. Budapestről dr. Goldner, Garbai és Buchinger vettek részt a fölvonulásban. A munkásság memorandumát Frank Vladimir, Lorkovics, Pribicsevics és Vinkovics képviselők irták alá. A küldöttséget Lorkovics vezette az elnökhöz. Néhány szóval kijelentette, hogy ő és elvtársai csatlakoznak a küldöttség kívánságaihoz; a mai választási rendszert meg kell változtatni. Bukcsog, a horvát munkásság vezére, azt mondotta beszédében, hogy nemzeti öngyilkosság az, ha a tartománygyűlés államjogi kérdéseket akar megoldani, a ma még jótalan nép megkérdése nélkül. Medákovics elnök erre többek közt így válaszolt:

— Önök mintaszerű fegyelmezettésségük által, amelyre büszkének lehetnek, imponás tüntetést hoztak létre az általános választójog érdekében. Ugyanazt, a mit önök ma tesznek, tették a magyarországi szociáldemokraták is a magyar képviselőház összeülésekor. A különbség azonban az akkori és a mai nap között igen nagy. Ott a kormány és a parlament minden föltételnek ura, amelyekkel az általános választói jogot megalkothatná, de még sem teszi meg. Nálunk azonban az összes pártok jelszavukká tették az általános választói jog követelését. Ennek értelmében elfogadtuk annak idején Lorkovicsnak azt a javaslatát is, mely a kormánnyal párhuzamosan dolgoznék az általános választói jog megvalósítása érdekében. Mi tudjuk azonban, hogyan történt, hogy ezt a bizottságot megakadályozták abban, hogy dolgozzék és mi okozta, hogy az országgyűlés nem volt képes e kérdésben nyilatkozni és állástfoglalni. Budapestben nem valósítják meg az általános választói jogot, habár lehetséges volna, talán éppen azért, mert fölülről akarják. Mi azonban küzdünk a megvalósításért, mert a nép így kívánja.

Medákovics beszédét nagy zsviözással fogadta a küldöttség, amely nyomban közölte a választ a kint álló tömeggel. Alighogy távozott a deputáció, megkezdődött a nevezetes ülés.

A botrányos ülés

Megjelenik a bán

A folyosón rendkívül izgatottak az emberek. A karzatokat zsufolásig megszállta a közönség. Tíz óra tájban jelezte a báni elnöki iroda titkára Medákovicsnak, hogy Rakodczay bán mindjárt megjelenik. Néhány pillanat múlva begördült a Márkus-térre Rakodczay kocsija. A keresztényszocialista munkások Pfuj- és Abcug-kiáltásokban törtek ki. Rakodczay a számára kijelölt terembe sietett és itt várta az ülés megnyitását. Miután a szociáldemokraták küldöttsége eltávozott, Medákovics elnök tíz óra ötven perckor megnyitotta a tartománygyűlés ülését. Rakodczay ebben a pillanatban lép be a terembe. A Starcevic-párt soraiban irtózatossá válnak, támadt, Persics képviselő böszülten ordít:

— *Le a magyar lakájjal!*

Mások fölgráznak, üvöltének és hevesen gesztikulálnak. Az elnök képtelen rendet teremteni. A koalíció és a volt nemzeti párt aránylag nyugodtan viselkedik. A bán sápadt arccal, mozdatlanul ül helyén.

— *Le a kiegyezéssel! Abcug Kossuth!* — bömbölik tenorban és basszushangon.

Medákovics figyelmezteti a gyűlést a pillanat komolyságára és esőndre inti a karzatot is, különben elrendeli a kiűrését. Hirtelen helyreáll a nyugalom. Az elnök jelenti, hogy a tartománygyűlés július 11-én össze akart ülni, de királyi kéziratral elnapolták. Mikor a jegyző az elnapolt kéziratot fölolvasta, ismét kitér a lárma.

— *Le Josipovicsal!* Le a közös kormánnyal! — kiáltozzák mindenfelől.

Az elnök kijelenti, hogy a tartománygyűlést

összehívó királyi kézirat nem a tartománygyűléshez, hanem a bánhoz van intézve.

— *Ez nem bán, ez egy ránk erőszakolt biztos!* — ordítja Elegovics.

A kézirat fölolvását nyugodtan hallgatták. Ezután az elnök a tartománygyűlés félbemaradt munkáját ismertette. Mikor azt mondta, hogy a közös országgyűlésen történt események akadályozták meg a további munkát, éktelen üvöltés támadt.

— *Nincs közös országgyűlés!* Le vele! — kiáltozták.

Összevesznek

Medákovics rátért a vasutas pragmatikára, amely ellen Horvátország nevében tiltakoztak a közös országgyűlésen.

Elegovics: Ön nem mint elnök beszél, hanem mint pártember!

Frank Vladimir: Nem lehet az ilyen beszédet meghallgatni!

Az elnök a koalíció parlamenti küzdelmét védelmezi. (Heves ellentmondások.)

Pivacsics: A horvát nyelvnek mindenütt érvényesülni kell. (Egy hang: Ez nem a tartománygyűlés dolga!)

Az elnök kijelenti, miért hívták össze július 11-én a tartománygyűlést.

Vádáláhelyezési indítvány

Az elnöknek nagy zajban tett kijelentései után több sürgősségi javaslatot olvastak föl. Többek közt Frank azt kívánja, hogy a bán kinevezéséről szóló királyi kéziratot ne vegyék tudomásul, mert az törvénytelen. Percekig zúgott a Starcevic-párt:

— *Abcug Rakodczay! Magyarok eselődje!*

Egy másik sürgős beadvány, amelyet több nemzetipárti is aláírt, azt kívánja, hogy a tartománygyűlés helyezze vád alá Rakodczay bán, mert elfogadta a báni állást, amikor harc folyt Magyarország ellen s mert érvényt akart szerezni a magyar állam egységének, amelyet Horvátország törvényei nem ismernek.

Vihar — a föloszlatásig

Nagy kavarodás

Az indítványok fölolvása után dr. Frank szólásra emelkedik.

Az elnök: Ó excellenciája a bán kért szót, megadom neki. (Viharos fölkiáltások:)

Nem! Nem! Nem beszélhet! Ez szégyen lenne ránk! Harambasics: A magyar gazember itt nem beszélhet!

Iszonyu lárma tört ki a baloldalon és a közepén. A képviselők a padokat csapkodják. A bán összefont karokkal, nyugodtan áll és hidegen nézi a nyüzgő, tomboló tömeget. Az elnök tizenegy órakor felfüggeszti az ülést. Mikor Medákovics távozni készül, a bán iratot nyújt át neki, a melyben értesíti az elnököt, hogy fel van hatalmazva a tartománygyűlés feloszlására.

Szünet alatt a képviselők a karzatokra rohannak és kiadják a jelszót:

— *Ki az utcára!*

Az izgalom tetőfokát éri, mindenki a feloszlásról beszél.

Megint felfüggesztik

Félegy órakor az elnök újra megnyitja az ülést. Bejelenti, hogy a bán királyi kéziratot adott át neki.

Frank József a házszabályokhoz kér szót. Az elnök megtagadja a kérelmet, mire éktelen ordítózásban tör ki a Starcevic-párt. Többen a padokat csapkodva kiáltozzák:

— *Hol a házszabály? Ön egy magyar elnök! Rosszabb, mint Rakovszky!*

A koalíció és a nemzeti párt nyugodtan viselkedik, de tanácskozni nem lehet. Az elnök ismét felfüggeszti az ülést.

Vége a mulatságnak!

Az ülésnek újból való megnyitása után jelenti az elnök, hogy miután a királyi kézirat a tartománygyűlés feloszlására hatalmazza föl a bán, felfüggeszti az ülést, míg a bán mint királyi biztos megjelenik. E pillanatban belép Rakodczay; magyar diszruha van rajta. Az elnöki emelvényre megy, kalpagot tesz a fejére és felolvassa a királyi kéziratot, a mely így hangzik:

— Miután meggyőződünk arról, hogy Horvátország és Szlavónia királyságok országgyűlésében oly állapotok állottak be, hogy hasznos és gyümölcsöző munkát nem lehet remélni, habár a szorgalmas és zavartalan törvényhozói működés eminens érdeke volna a nekünk kedves Horvátország és Szlavónia királyságoknak, elhatároztuk a Hor-

vátország, Szlavónia és Dalmácia országgyűléséről intézkedő 1870-dik évi 2. tc. 3. §-ának rendelkezései alapján a jelen országgyűlés feloszlását, kikhez egyébként királyi kegyünkkel és barátságunkkal továbbra is hívek maradunk.

Kelt Bécsben, 1907 december 8.

Ferenc József s. k.

Rakodczay s. k.

Josipovich s. k.

Egy másik királyi kézirat, a melyet Rakodczayhoz intézett a király, fölhatalmazza a bánt az új választások megejtésére és javaslatot kér tőle az új tartománygyűlés egybehívására vonatkozólag.

A kéziratokat teljes nyugalomban hallgatták meg a képviselők. A bán levette kalpagját és eltávozott. A Starcevic-pártiak rágyújtottak a *nemzeti himnuszra*, a melyet a koalíciók velük együtt énekeltek. Három strófa elénekzése után az elnök *felüggesztette* az ülést, hogy a jegyzőkönyvet hitelesítsék. A fölsozlátó kézirat felolvasása után a *volt nemzetipártiak elhagyták a termet* és a hitelesítésnél csak a koalíció, meg a Starcevic-csoport volt jelen. Délután félkettőkor *Medakovic berekesztette a tartománygyűlés utolsó ülését.*

Az utcán lelkesen éljeneztek a képviselőket. Mikor Rakodczay elhagyta a tartománygyűlés házát, fülsiketítő abuggal és becsmérlő kiáltásokkal inzultálták. A bán erre *kalapját a tömeg felé lengette*, így köszönte meg az ovációt.

Harc a mandátumért Készülődnek a választásra

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Zágráb, december 12.

Alig kergette szét Rakodczay a minden parlamentek paródiáját, a horvát tartománygyűlést, máris teljes erővel indult meg a küzdelem a mandátumért. Az illyr szájhősöknek ez most előbbrevaló, mint országuk nyugalma, jóléte. A legvérmesebb reményeket, a tulzó, magyarfaló *Starcevic-számusok* fűzik az új választásokhoz. Ezek már ma délután érkezetlet tartottak, amelyen elhatározták, hogy semmiféle más párttal nem kötnek kompromisszumot. Frank József pártja szabad kézzel akar belemenni a választásokba. Dr. Frank Vladimir, aki szintén Starcevic-párti, a párt készülődéséről a HIR munkatársa előtt így nyilatkozott:

— Tevékenységünk most a választások előkészítésére irányul. Nem állapodunk meg se a koalícióval, se a volt nemzeti párttal; mi magunk is fényes eredményt fogunk elérni. Negyvennél több mandátumra számít pártunk. A mi a mai eseményeket illeti, a Starcevic-pártnak élesen bánellenes magatartása a pillanat hatása alatt támadt. Medakovic elnök ugyanis közölte velünk, hogy a koalíció meghallgatja a bánt s kért, hogy mi is hallgassuk meg. Ezt megígértük neki. Mikor azután látuk, hogy a koalíció a bán ellen fordult, mi is felszabadultunk az obligó alól és nem akartuk meghallgatni Rakodczayt.

A *volt nemzeti párt*nak egyik tekintélyes tagja így nyilatkozott a HIR munkatársa előtt a közel jövő fejleményeiről:

— A történetek után nagyon kérdéses, vajon egyáltalán sikerül-e a bánnak egy új unionista-párt megalakítása. Ennek a pártnak olyan programmal kell fellépni, a mely elítéli a vasuti pragmatikát. A hivatalnokok talán rászavaznának az unionista jelöltekre, de exponálni nem fogják magukat, mert nem tudják, meddig tart a mostani báni rezsim. A magyar képviselők alighanem tartózkodni fognak a szavazástól.

A *haladópart* mai értekezletén elhatározta, hogy a horvát-szerb koalíció kötelékében marad és jelöléseit közli a koalícióval. A párt már ma megállapította a képviselőjelöltek listáját. A koalíció tagjai délután ülést tartottak, amelyen a szövetség további taktikáját beszélték meg. A magyar országgyűlés horvát képviselői este visszautaztak Budapestre, hogy — mint a *Pokret* jelenti — *folytassák az obstrukciót.*

Darányi tárcája

Ülés a pénzügyi bizottságban

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután tárgyalta a földmivelésügyi tárca költségvetését. Gróf *Thoroczkay* Miklós előadó ismertette a költségvetés tervezetét, melyhez elsőnek *Rátkay* László szólalt föl. Azt kérdezte a földmivelésügyi minisztertől, hogy a tagosítási törvényjavaslat mikor kerül napirendre és van-e remény a parcellázás rendezésére. Sürgeti a földmives iskolák szaporítását. Darányi iránt bizalommal van.

Issekutz Győző arra való tekintettel, hogy agrikulturnál állam vagyunk, nem kifogásolja a földmivelési budget ötmillióval való emelkedését, sőt inkább kevesli. A középirtokosok intenzívebb megvédését kéri. *Szabó* Kálmán a tanyai iskolák szaporítását óhajtja, *Bizony* Ákos pedig óvatosságot ajánl a parcellázás kérdésében. A kötött birtokok parcellázását szivesebben látná, s felhívja a miniszter figyelmét a borhamisítás hathatósabb ellenőrzésére. *Buzáth* Ferenc elismeréssel nyilatkozik Darányi szociális irányú intézkedéseiről. Gróf *Teleki* Arvéd az állattenyésztés kisebb hibáit ismerteti és szükségesnek tartja az állattenyésztési felügyelői intézmény fejlesztését.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter köszönetet mond az iránta megnyilvánult rokonszenvért, melyet tárcája iránt táplált előszeretettel tekint. Fontosnak tartja ő is, hogy a közeposztály helyzetén segítsen az állam és épp ezért a középirtokosok válságos helyzetére a legnagyobb figyelemmel kell lenni. Szükségesnek tartja a gazdasági szakiskolák fejlesztését, nagy súlyt helyez a népszerű gazdasági litteraturára. Oda kell törekedni, hogy termelő és kereskedő között közvetlen kapcsolat teremtsék, a felesleges közvetítőket lehetőleg ki kell küszöbölni. A kormány a husarak között harmóniát akar teremteni. A visszavándorlók érdekében mindent megtesz és munka-alkalmat nyújt nekik. Igen fontosnak tartja a népvédelmi intézkedések szaporítását, de hogy ez meddig terjedjen, abban az első szó az igazságügyminisztert illeti. Emelni kívánja az állattenyésztést, a budget épp e tételnél van a legjobban emelve. A telepítési és parcellázási javaslat készen van és intézkedés van benne az iránt, hogy a magánvállalkozás ki ne zsákmányolhassa a földéhes vásárlókat. Egész sereg törvényjavaslattal fog nemsokára előlépni, melyek a közelebbi jövő feladatát képezik. Ujból köszöni a felszólalók szives rokonszenvét.

Szél Kálmán: Elismeréssel nyilatkozik Darányi Ignác működéséről; a miniszter érdeme, hogy előre megérezte azt, hogy az ország közvéleménye mit kíván és a szerint cselekedett.

A bizottság ezután a költségvetést általánosságban elfogadta. A részleteknél *Hammersberg* László a nemes lótenyésztés hanyatlását panaszoja. Ajánlja a lótenyésztési jutalom fokozott dotációját. Darányi fölvilágosításai után *Szél* Kálmán elnök az állattenyésztési felügyelők fontos hivatásáról szól. *Szabó* Kálmán, *Hoitsy* Pál, *Rátkay* László felszólalása után a költségvetést részletekben is letárgyalták és elfogadták.

NYILTTÉR

E rovát alatti közlöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Eladó üzlet!

32 év óta fennálló terményüzlet, szép uri lakással, magtárral, nagy istálló, eselédlak, dohánypajta stb. mellékkeliséggel együtt *öregség* miatt és *visszavonulás* végett eladó: Heves vármegyében, a vasútállomás fővonalától 10 perc, nagyforgalmu országút, esetleg 60—70 hold prima szántóföld, 8 hold dohánycserjével is bérebe átvehető. Bővebbet a kiadóhivatalba.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkópiát, tüdőveszesurát, kitűnő eredménnyel gyógyítanak új gyógymóddal, inhalációkkal és

Szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok, randó-intézet — inhalatorium

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11—12. 2—4-ig.

Özv. Kohner Ágostonné szül. Stein Róza a maga ugyszintén gyermekei Kohner Alfréd, ennek neje szül. Kohner Renée, Kohner Jenő, továbbá az alulírottak valamint a többi nagyszámu rokonság nevében mély fájdalommal jelenti, felejthetetlen jó férjének

Kohner Ágoston urnak,

a III. osztályu vaskorona-rend lovagjának, Kohner Adolf fiaj cég főnökének, stb., stb.

folyó évi december hó 11-én tevékeny életének 61-ik, boldog házasságának 35-ik évében történt gyászos elhunytát.

A drága halott földi maradványai pénteken, folyó évi december hó 13-ikán d. e. 10^{1/2} órakor fognak a gyászházból V., Fürdő-utca 8. a Kerepesi-ut melletti izr. temetőbe kísértetni és ott a családi sirboltban örök nyugalomra tétetni.

Budapest, 1907. december hó.

Áldás és béke hamvaira!

Kohner Zsigmond, Kohner Henrik testvérei.

Kohner Henrikné szül. Kohner Matild özv. Csányi Ágostonné szül. Koppély Ilka sógoróni.

Kohner Pista, Kohner Gyuri unokái.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban). Magas előlegek. Telefon 65—39. Magas előlegek. Legnagyobb butorszállítási, költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja úgy helyben és vidékre, valamint a közeli nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgálatát.

Intelligens

emberek, akik legalább 100 korona óvadékkal, vagy kellő garanciával rendelkeznek, jutalék és fix fizetéses ügynői minőségű állást nyernek,

== Cim a kiadóhivatalban. ==

SZENZÁCIÓS KÖNYV

I. Nyomorultak — Gazemberek

II. A bűnös Budapest

Irták: Tábori Kornél hirlapíró és Székely Vladimir rendőrfogalmazó

A főbb fejezetek címei:

A nyomortól a bűnig	Hamisjátékosok
Budapest holdjai	Zsarolók
A művészet csaltói	Uzsorások
Hipnotizmus, spirítizmus	Anarkisták
A perverzok	Gyilkosok
A bűn specialistái	Szezonbándók

A két csinos kötet ára összesen csak 2 korona.

Megrendelhető már most A NAP kiadóhivatalában (Rökk Szilárd-utca 9)

A két kötet december havában jelenik meg.

Elégtételt!

A sajtó megtorlást követel

Az alább megjelölt budapesti politikai napilapok országgyűlési tudósítói ma este értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a sajtót ujabban a képviselőházban érő támadásokkal szemben holnap délelőtt *kérvénnyel fordulnak a képviselőházhoz*. A kérvényt, amelyet a sajtó küldöttsége *Justh Gyula* elnöknek is át fog nyújtani, *Rátkay László* országgyűlési képviselő fogja a képviselőház ülésén benyújtani. A kérvény szövege a következő:

Tisztelt Képviselőház! Az alább felsorolt budapesti politikai napilapok országgyűlési tudósítói huzamosabb idő óta tapasztalják, hogy *hivatásuk gyakorlásában őket a képviselőház minden részében jog és alap nélkül való ellenséges indulatú támadások érik*. Amíg ezek a támadások kizárólag a képviselő és újságíró magánérintkezésére szorítottak, addig az országgyűlési tudósítók kara nem tartotta szükségesnek, hogy velük szemben állást foglaljon. De ujabban ezekből a támadásokból *rendszer lett*, amely bekerült a képviselőház ülés-termébe is.

A 48-as törvények az országgyűlés tanácskozásainak nyilvánosságát biztosítanak. A házszabályok a hírlapok tudósítói számára külön helyet rendelnek.

Ezekkel a *féltremagyarázhatatlan törvényrejtő rendelkezésekkel szemben* a képviselőház egyik *alelnöke* legutóbb ismételt olyan nyilatkozatot tett az elnöki székéből, melyeknek értelme az, hogy a hírlapok tudósítói csak *rendészeretlet* címén foglalhatnak helyet a képviselőház irói karzatán. Mint-hogy ez az elnöki székéből történt kijelentés a házszabályokba *ülkőzik*, s a Ház részéről ellentmondással még sem találkozott, az országgyűlési tudósítók kara nem érzi biztosítottak azt, hogy az *öt házszabályszerűen megillető jogával élve, az irói karzaton hivatását, jogát és kötelességét háborítlanul gyakorolhassa*.

A magyar országgyűlés régi hagyománya, hogy azokat, akik a Ház színe előtt nem védekezhetnek, nem engedni támadni, a nélkül, hogy a támadás magában a Házban reparátort volna. E hagyománnyal szemben ismételt olyan hangú és olyan módon elmondott rendreutasításban részesült *ők nélkül* a hírlapírói karzat, *amelyeknek az elnöki székéből eddig még soha el nem hangzottak*, s amelyeknek *bántó élt éppen az a körülmény ad, hogy az elnöki székéből hangzottak el*.

Kérjük tehát a tisztelt Képviselőházat:

1. állítsa vissza velünk szemben a házszabályoknak helyes értelmezését és gyakorlatát;

2. a nyilvánosság jogának gyakorlásához szükséges védelemben részesítse az országgyűlési tudósítókat minden jogosulatlan támadás ellen, még ha az ilyen támadás az elnöki székéből történik is.

Budapest, 1907. december 12.

Mély tisztelettel:

A Budapesti Hírlap, Budapest, Budapesti Napló, Egyetértés, Független Magyarországi, Friss Újság, A Hír, Magyar Estilap, Magyar Hírlap, Magyar Nemzet, Pester

Lloyd, Pesti Hírlap, Pesti Napló, Neues Pester Journal, Az Újság, Népszava, A Polgár, Politisches Volksblatt, Neues Politisches Volksblatt, Neues Budapester Abendblatt, Esti Újság, A Nap, Új Hírek, Budapester Tagblatt, Kis Újság országgyűlési tudósítói.

Az értekezlet elhatározta, hogy pénteken este a további eljárás megbeszélése céljából ismét egybegyűl.

Justh Gyulát lemondásra kényszerítik

A horvátok tovább obstruálnak. Wekerle ragaszkodik a házszabályrevízióhoz

Az árulók távirata

Wekerle és Polónyi fegyvertársai: a rezolucionista horvát képviselők közönyösen fogadják a tartománygyűlés feloszlását. Azt hangoztatják, hogy az új választásból meggyarapodva fognak visszakerülni s akkor ott folytatják gyalázatos komédiájukat, a hol elhagyták. A tartománygyűlés megnyitására Zágrábba utazott képviselők legnagyobb része már az esti vonattal visszaérkezett Budapestre, a többiek holnap reggel jönnek. *Az obstrukciót folytatják és a kvótajavaslatához valamennyien felszólalni szándékoznak*. Az obstrukció fegyverét, mint mondják, letenniük nem szabad, míg álláspontjukat nem érvényesítették. Az itthonmaradt képviselők Zágrábba a következő üdvözlő táviratot küldték:

Medákovic dr. országgyűlési elnöknek

Zágráb.

Előrsünkről, melyen megtartottuk hadi állásainkat, fogadjátok elismerésünk, csodálatunk és üdvözlésünk kifejezését.

Supilo, Lukinics, Tuskán, Budiszavlyevics, Banjanin, Zagoracz, Novoszel, Roics, Penjics, Magdics, Sarmin.

A horvát bitangok megvallják ime, hogy ők továbbra is azon lesznek, hogy megakadályozzák a magyar képviselőház tanácskozását. Nagyobb szívességet valóban nem tehetnek ennél *Wekerlénék*, ki a horvát obstrukció ürügye alatt *akarja megszavaztatni a házszabályrevíziót*. Ez a kérdés vagy közvetlenül a karácsonyi szünet után, vagy az új év első napjaiban lesz aktuális. Ekkorra már *Justh Gyula nem lesz a képviselőház elnöke*. A függetlenségi párt tagjai kimarják az elnöki székéből. Utódjául *Tóth János államtitkár* és *Hoitsy Pált* emlegetik.

Pártalakulás — miniszterekkel. A Krisztinaváros függetlenségi polgárai ma este nagygyűlést tartottak és megalakították az elsőkerületi függetlenségi pártot. A gyűlésen megjelentek *Apponyi Albert* és *Günther Antal* miniszterek, a gyűlést követő lakomán pedig résztvett *Kossuth Ferenc* is, aki nagy beszéddel mentette a függetlenségi elvárulást. *Hegedüs János* elnökölt a gyűlésen és *Szebeny Antal*, a kerület képviselője hangsúlyozta a párt megalakulásának szükségét. Jellemző arra a politikai koreszfogásra, amelyet a koalíció erkölestelen urahna teremtett, hogy egy negyvennyolcas párt születéséről jelentést tettek a hatvanhetes *Wekerlénék*. Megkérték szépen, hogy ne haragudjék: a függetlenségiiek élni akarnak, de soha fogják zavarni az igaz hatvanhetes politikát. *Apponyi Albert* az ő szívéhez szóló baritonján századszor énekelte el ma az önálló vámtérület románcát és a lelkes pártalakítók hitelt adtak az ő szépen kigondolt politikai költészetének. *Günther Antal* savanyuan védelmezte a hitétvesztett függetlenségi politikát, *Kossuth Ferenc* pedig párhuzamot vont a miniszter és a párt elnöke között és rámutatott arra, hogy milyen nehéz ez a szerep együtt. A párthívek koccintottak a miniszterrel és boldogok voltak, hogy *ünnepelethették*.

A HIR

Jellasichtól Rakodczay bánig

1848. december 12.
1907. december 12.

Ötvenkilenc évvel ezelőtt *I. Ferenc József*, a tizennyolc éves osztrák császár kiáltványt intézett a horvát nemzethez, amelyben köszönetét és elismerését fejezte ki a magyarok ellen való „hősies” küzdelméért. 1848. december 12-ikén jelent meg ez a császári kézirat. *Jellasich bán* és gaz hordája, büszkén hangoztatta, hogy a legmagasabb trónusig ragyog az ő hűségük, szolgálatkészségük és dicsőségük.

Ma, 1907. december 12-ikén is izentek Bécsből a horvát nemzetnek. Ötvenkilenc évi uralkodása után egészen más véleményre jutott a császár a horvátok megbízhatósága és szolgálataik értéke felől. Kéziratával fölhatalmazta *Rakodczay bánt*, hogy a hasznavehetetlen zágrábi tartománygyűlést oszlassa föl és gyűjtsön össze olyan társaságot, amely Magyarországgal egyetértve, sikeresebb munkát végezhet.

1848. december 12-ikét a mai naptól egy egész világ választja el. Akkor a szabadságért oroszánként küzdő magyarság vérbe gázolása volt a horvát érdem, ezért járt ki a császári kényszerítés és vagyont érő kitüntetés. Ma a magyar állam homlokán tomboló illyreket, mint az alkalmatlan legyeket legyinti el a királyi kézirat. Ki változott meg ötvenkilenc év óta? — nyöszörgik kétségbeesetten a horvátok. Ők bizonyára a régiek, a magyarfalkák, a gyalázatosan agyarkodók, a külföldet ellenünk bujtogatók. Tehát ő felségének kellett megváltoznia. Szó sincs róla; a Habsburgok nem cserélnek érzelmeiket és politikát. Akkor hát ki változott meg? Csak egy szám! Negyvennyolcból hatvanhét lett.

Uj főispán. Hódmezővásárhely város főispánjává — mint értesülünk — legközelebb *Spilka Antal*, a battonyai járás főszolgabíráját nevezik ki. A kormány e kinevezéssel kettéválasztja a békésmegyei s a hódmezővásárhelyi főispánságot. Békésmegye főispánja *Döry Pál* lesz.

Szabadlára helyezték a csernovai vádlottakat. Husz csernovai paraszt ült vizsgálati fogságban a csernovai vérengzésben való részvétel miatt. Ezek közül most tizennégyet szabadonboesátott az ügyészség, az eljárás azonban tovább folyik ellenük. Őt lázadó, névszerint: *Tuka Anna*, (*Hlinka András* plébános nővére), *Lajcsák Vendel*, *Javorka János*, *Szincsnán András* és *Tuka Mátyás*, továbbra is vizsgálati fogságban maradnak. *Székely Miklós* dr. a rózsashegyi törvényszék vizsgálóbírája tegnap házkutatást tartott *Tuka Mátyás* lakásán, akit a véres zavargás értelmi szerzője volt. A házkutatás eredménytelen volt, mert csak egy amerikai tulzó tót lap több példányát foglalták le. A vizsgálatot különben már teljesen befejezték. A szenzációsnak ígérkező végtárgyalást január közepe táján fogják megtartani.

Bonyodalom egy halott körül. Megírtuk, hogy a *Páris*-szállóban három napja öngyilkos lett egy uri külsejű férfi. Az első jelentés szerint az illető *Löwy Emánuel* pozsonyi kereskedő volt. Estére azt állapították meg, hogy az életunt *Löwy Nándor* aradi nyomdavezető, aki sikkasztott. Ma végre — állítólag kétségtelenül — megállapította a rendőrség, hogy az öngyilkos *Lang Mór* tőzsdelátogató, aki az utóbbi időben sokat vesztett a börzén s e miatt kereste a halált. Beszélnek, hogy körülbelül nyolcvanezer koronát tesznek ki a differenciák. Az öngyilkost derék embernek ismerték.

A székelyek prókátora. *Dr. Nagy György*, a népszerű székely követ nemcsak mint képviselő, de mint ügyvéd is egyik legkiválóbb jogvédője az elhagyatott erdélyi székelyeknek. Messze földön ismerik a jeles fiatal prókátort szükebb hazájában és a hazulról elszakadt székelyek is szívesen fordulnak hozzá, ha bajba kerültek. Tegnap Aradon volt jelentékeny sikere. Az ottani székely-társaság elnökét: *dr. Bedő Árpádot* védte és a törvényszék védelme alapján fölmentő ítéletet hozott. A népszerű ügyvéd-képviselő most *Sepsiszentgyörgyről* a fővárosba helyezi át irodáját és Budapesten folytatja az ügyvédi praxist.

A HIR

A tubarózsás holttest

Öngyilkos orvostanhallgató

Molnár Albert Elek pilisi születésű, husz esztendő, harmadéves orvostanhallgató megmérgezte magát a Szentkirályi-utca 6. száma alatt, egy hónapos szobában, a melyet *Leskán* Zsigmondné, született *Kosztolányi* Matild elsőemeleti lakásán bérelt. Az életunt esőndés, szolid és szorgalmas diák volt. Tegnap is kora este hazatért, vidáman köszönt a háziasszonynak s aztán bezárkózott. Leskámé ma reggel zörgetett, hogy Molnárt a kérése értelmében felköltse. Miután választ nem kapott, a maga dolga után nézett, abban a hitben, hogy a diák éjszaka tanult s azért nem öb-redt föl. Délfelé azonban már rosszat sejtett és a hiábavaló dörömbölés után a házmaster segítségével feltörte az ajtót. A diák mozdulatlan, sápadt arccal feküdt a pamtagon. Értésítették a mentőket, akik megállapították, hogy a fiatal ember még az éjjel karbolsavat ivott és kínos szenvedés után meghalt.

Készült erre az utolsó utra. Fekete ruhába öltözött, a gomblyukába tubarózsát tűzött, gondosan tanulmányozta a mérget és hatását. Szobája asztalán találtak egy könyvet, dr. *Bókay* tanár orvosságot munkáját, a mely nyitva maradt a mérgezéséről szóló fejezetnél. Mellette találtak egy papirlapot, a melyre kuszált betűkkel a következőket írta:

Cim: Molnár Ferenc református lelkész

Fóth.

Küldöncel.

— Csak arról legyenek kegyesek értesíteni apámat, hogy Albert meghalt. Addig, amíg édes és kimondhatatlanul jó apám ide nem jön, ne engedjenek senkit hozzám, hagyjanak magamra. Ne boncoltassanak fel, én magam ittam koncentrált karbont. Ugy temessenek el éppen, a mint vagyok. Édes jó szüleim, felejtsetek el Katóékkal együtt. A jó Isten áldása kárpótoljon benneteket mindenért és mindenben. Isten veletek.

Császár Pál rendőrtisztviselő, aki az öngyilkosság ügyében a vizsgálatot megejtette, az életunt holmijában két női fotografát is talált, a melyet az utolsó levéllel együtt Molnár apjához juttat. A szobát bezárta s a kulcsot magához vette, hogy senki ne léphessen be, a míg a hozzátartozók meg nem érkeznek. A főkapitányságról nyomban telegrafáltak a halott édesatyjának, Molnár Bertalan tiszteletes urnak.

Karácsony a fővárosnál. A fővárosi alkalmazottak, altisztek és szolgák drágasági pótlékot és fizetésrendezést kapnak. Karácsonyi meglepetésül szánta ezt nekik a tanács, amely már régóta ígérgette ezeket a reformokat. A türethetetlen drágaság miatt nem tudnak megélni a főváros alkalmazottai s ezért már nem lehetett tovább elodáznai a drágasági pótlékot. A díjnok-állásokat a jövő év elejével beszüntetik s ezek helyébe rendszeres, új hivatali állások lépnek. Átszervezik a napidíjas tisztviselők állását is. A szolgálatban levő összes ideiglenes altiszteket és szolgákat pedig véglegesítik. Ezeknek a fizetését a díjnokokéval együtt már most rendezzi a főváros. Az ideiglenes hivatalnokok a polgármester előtt fogadalmat tesznek. A tanács nem feledkezett meg a főváros tüzoltóiról sem. Ezek is nagyobb fizetést és nyugdíjat kapnak ezután. A fizetésrendezés, továbbá a drágasági pótlékok közel másfélmillió koronába kerülnek. Ezt a summát már a jövő év elején folyosítják. A karácsonyi meglepetést bizonyára örömmel fogadják majd a főváros nagyszámu alkalmazottai, akik súlyos anyagi terhek alatt küzdenek a megélhetésért.

Höhérok tapsoljatok! Graeflinger Ede asztalossegéd ilyen címmel cikket írt tavaly a Világ szabadságba, amelyben erős kritika tárgyává tette a cselédtörvényt. Graeflingert a cikk miatt az ügyészség izgatásért pörbe fogta s az esküdtbírósg ma elítélte hathavi államfogházra és hatszáz korona pénzbüntetésre.

Emberség a kaszárnyákban

A hadügyminiszter a brutalitások ellen

A *HIR* közölte azt a megrázó katonatragédiát, amely az egyik bécsi kaszárnyában játszódott le a minap. Egy káplár golyója megölt egy rekrutát. A vizsgálat el akarja tussolni a szörnyű esetet és azt igyekszik elhitetni a közvéleménnyel, hogy az altiszt fegyvere véletlenül sült el. Ezzel szemben köztudomású, hogy a káplár meg akarta fenyeíteni a szerencsétlen ujoncot és tulajdonképpen a legborzasztóbb gyilkosság történt. Az esetet a Reichsrathban is szóvá tették és az osztrák Landwehrminiszter a parlament színe előtt elítélte a katonai brutalitásokat. Egy hadügyminiszteri rendeletet említett föl, amelyet néhány héttel ezelőtt küldtek szét valamennyi ezred parancsnokságának és amelyben a legbecsületesebb emberség tör utat a lelketlen kaszárnyákban. A rendelet a leghatározottabb szigorral megtiltja, hogy akár tisztek, akár altisztek rosszul bánjanak a legénységgel, hogy velük szemben testi fenyeítést, vagy akár goromba szót is használjanak. A hadügyminiszter a csapatparancsnokok kötelességévé teszi, hogy a vezényletük alá tartozó legénység kiképzését lelkiismeretesen ellenőrizzék és minden esetben ki-méletlen szigorral járjanak el.

A legénység vallási vagy nemzetiségi érzékenységének megsértése olyan bűn, amely föltétlen megtorlást követel. Katonai brutalitásokkal szemben tulságosan enyhén szoktak eljárni a katonai bíróságok és a fegyelmi alá vont tiszteket vagy altiszteket csak legritkább esetben ítélik rangvesztésre. Az új rendelet azt kívánja, hogy az ilyen „megkegyelmezések” lehetőleg kiküszöböltesse, mert a katonai törvények enyhe kezelése megingatja a közvéleménynek a katonai igazságszolgáltatás pártatlanságába vetett bizalmát.

A hadügyi kormány most maga gondoskodott arról, hogy ez a rendelet, amelyet bizalmas formában adtak ki a csapatoknak, egész terjedelmében nyilvánosságra kerüljön. Ugy látszik, hogy a magas katonai körök még sem olyan korlátoltak, mint egy incifinci katonatiszt, aki gorombáskodással akarja a legénységbe belenevelni a katonai erényeket.

Halál a gyárban. Borzalmas szerencsétlenség történt ma a kőbányai Csont-utcában levő spódium-gyárban. A nagy munkaterem közepén esatorna vonul végig s ez üregben forog a transzmissziós gép. Évekkel ezelőtt deszkát helyeztek a esatorna fölé s azon jártak-keletek. Schubín Katalin tizenkilencéves munkásleány ma délelőtt át akart menni a helyiségen s a deszka leszakadt alatta. A leány belezuhant a forgó gépezetbe és a vasrud odanyomta a esatorna falához. Mikor a gépet megállították, a szerencsétlen teremtést több darabban szedték ki, — természetesen halva. Szigorú vizsgálat indult meg és konstatálták, hogy a deszka azért szakadt le, mivel a szélei elkoptak és olyan puhák lettek, akár a papiros. Holnap külön balesetügyi vizsgálat lesz a bűnös gondatlanság miatt. A holttestet beszállították a morgueba.

Pörlik a pátriárka hagyatékát. Brankovics György, az elhunyt szerb pátriárka hagyatéka ellen *Letic*s volt tanító, a pátriárka egykori udvarmestere pört indított. *Letic*s *helvenkétézer* koronát követel és keresetét arra alapítja, hogy éveken át nem kapta ki a fizetését. Ugyanezen a címen perli az örökösöket huszonnyolcezer korona erejéig *Letic*s felesége. *Letic*sék azt állítják, hogy Brankovics pátriárka, aki rokonuk volt, megígérte nekik, hogy végrendeletében nagyobb összeget fog nekik hagyományozni. Ez azonban nem történt meg.

A szélhámos özvegy

Megszökött a kedvesével

Magas, sugartermetű, barna asszony bérelt lakást nemrég Mikár Paula festőnőnél, a József-körút 66. száma alatt. A magyarul, németül és franciául beszélő, elegáns hölgy azt mondta — s okmányokkal is igazolta — hogy ő Jouns Géza huszárkapitány özvegye, született Hadik Gizella. A bejelentőlapra azt írta, hogy Bezdrán községben született. Most kiderült, hogy egész sereg vakmerő csalást követett el. Eddig nem sikerült az igazi nevet megállapítani. Annyi bizonyos, hogy Jouns Géza nevű huszártsiszt sohasé volt a hadseregben s így a nő hamis néven szerepelt. Illetősége helyéről pedig azt válaszolták a rendőrségnek, hogy Hadik Gizella nevű lányt ott soha nem ismertek, tehát nem odavaló. Jármay János droguista tette az első panaszt a furfangos özvegy ellen. A férfi annakidején megkedvelte a csinos nőt és anyagilag is támogatta, a többi közt hátralékos házbéret is kifizette, olyan diszkrét módon, hogy váltót adott róla. Jounsne aztán egyszerre eltűnt s többé nem mutatkozott. November végén Jármayt az a meglepetés érte, hogy rákosszentmihályi ingatlanára kitérték az árverést. Jármay megdöbben, hiszen sohasé írt alá olyan összegű váltót. A rendőrséghez fordult s aztán kiderült, hogy a váltót Jounsne hamisította egy barátjával. Ez Szakvaide József tűzérőhadnagynak adta ki magát s így szerepelt azon a váltón is, amelyet Mikár Paulának adtak át. A váltót peresítették és a sommás végzést Jármay távollétében a rokonai vették át, de őt nem figyelmeztették. Jármay így csak az árverés kitűzése alkalmával értesült az egész gazságról. Mire a följelentést megtette, a bűnösök már eltűntek. Az agyfutur hölgy, aki másfelé is Jouns Gézánéknak adta ki magát, kétségtelenül veszedelmes kalandornő. Lopás miatt is többen panaszai tettek elléte. A rendőrség sem őt, sem az állítólagos tűzértisztet nem találja.

Nyolcszázal több. Nyolcszázal több magyar van tegnap óta az országban, azaz egyelőre a fiunei kikötőben, ahova a Cunard-társaság *Caronia* gőzöse a nyolcszáz magyart visszahozta a messze Amerikából. Örömmel öleljük a szívünkre ezt az újabb csapatot is, amely rongyosan és szomoruan és nem annyira a nosztalgiaiótól, mint inkább a nyomortól és kétségbeeséstől vezérelve, visszatért most az elhagyott hazába. A visszavándorló magyarok, mint ma Fiumében kiderült, borzalmasan sokat szenvedtek a hajón. Komisz élelmezésben és komisz bánásmódban részesültek a szegény visszavándorlók. Teljesen eleségizva, összehörve érkeztek meg Fiuméba, ahol a hajó kapitánya nem engedte a fedélközi utasok közé a felszálló hivatalos vendégeket, mert félt, hogy az emberek elpanaszolják a szenvedéseiket. *Nákó* kormányzó előtt sirva panaszkodtak a szegény visszavándorlók a hajón szenvedett sérelmekről. Aligha lesz kedvük szegényeknek még egyszer kivándorolni...

Végzetes baleset. *Matyó* Róza és *Zubor* Teréz munkásleányok, akik a gyömrői-uti *Kammer*-féle textilgyárban dolgoztak, *Üllőn* laktak és reggelintül vonaton mentek Szektlőrinczig, ahonnan a vasuti sínek közt szekták begyalogolni a telepig. Ma is így eselkedtek. A Hazai Kőolajipar Részvénytársaság gyömrői-uti gyára mögött azonban ijedten látták, hogy velük szemben egy személyvonat közeledik Budapest felől. Gyorsan átszaladtak a másik vágányra, de azon is jött egy személyvonat *Üllő* felől s ezt már nem vették észre idejekorán. A vonat kerekéi alá jutottak. Megállították a vonatot s a közeli gyárból értesítették a mentőket. Ezek *Matyó* Rózáknem tudtak már segíteni. *Zubor* Teréz is súlyos sérüléseket szenvedett és haldokolt már, amikor bevitték a kórházba. A vizsgálat szerint a leányok voltak szerencsétlenségük okozói.

A HIR

Egy táborban a magyarság

A nemzetiségi izgatásokat le kell törni. Nagy kulturharc készül. Kongresszusra gyűnnek a hazafiak

A féktelen nemzetiségi izgatások akcióra hívják a magyarságot. Mostanában annyi oldalról ért bennünket a tolokodók, az illetéktelenek orvtámadása, hogy a vakmerő merényltek ellen végre komoly állást kell foglalnunk. Ezt a közszükséget érezték meg a magyarság ügyének előharcosai: a kultúregyesületek élén álló lelkes emberek és ma délutánra, Budapestre érkezőket hívtak egybe, hogy a veszedelemmel szemben határozatot hozzanak. Négy magyar kultúregyesület választmányai találkoztak gróf Károlyi Mihály egyetem-utcai palotájában, ahol a gavalír mánás szívesen látta a magyar ügy harcosait. A tanácskozáson abban állapodtak meg, hogy közelebb *kongresszusra hívják Budapestre* a négy magyar országgrész kultúregyesületeinek közönségét és ezt a hatalmas tábor a nemzetiségi veszedelemmel szemben közös akcióba vonják. Az egyesületek szövetségre fognak lépni és megállapítják azokat az eszközöket, amelyekkel a magyar állameszmét egyszer és mindenkorra meg lehet tisztítani a nemzetiségi izgatások salakjától. Az értekezleten Széll Kálmán nagy beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a magyar faj szupremáciájának veszedelmét ő sohasem ismeri el, legfőképpen azt, hogy vannak olyan szörványos jelenségek, amik ellen a nemzeti méltóság szempontjából védelmezni kell. A kongresszus mindenesetre alkalmas lesz a demonstrációra, hadd lássák az elvetemült izgatók, milyen egyetemes közvélemény száll szembe az ő hazaáruló aknamunkájukkal. *Sándor József, Desseffy Emil gróf, Rákosi Jenő, Bedő Albert, Ábrányi Emil* és még többen szóltak a tárgyhöz, mire az értekezlet magáévá tett Széll Kálmán föl szólalását. A kongresszust az Országos Magyar Szövetség készíti elő. A tanácskozáson vagy negyvenen vettek részt, akik azzal a reménnyel oszlottak szét, hogy a lelkesen indult akciót nem ölik meg a frázisok, a nagy elnöki enunciaciók és teoretikus titkári előadások. A magyar közvélemény is ilyen várakozással tekint a mozgalom elé.

Roosevelt Alice nagybeteg. Alice Longworth, Roosevelt elnök leánya súlyosan megbetegedett vakbélgyulladásban elnyirya, hogy kénytelen volt magát orvosi műtétnek alávetni. Az operáció sikerült.

Kontrázza meg, holtbiztos! Alsósjáték folyt ma délután, mint rendszeren a József-körút 29. száma alatt levő *Ujházi-kávéház* kártyaszobájában. Az egyik partnernek éppen jó lapja volt a fölvevővel szemben, amire egy ismeretlen öreg ur, aki a partnere mögött ülve kibicelt, izgatottan odaszólt:

— Kontrázza meg, holtbiztos.

Az érdekes párti sorsát már nem tudhatta meg, mert rosszul lett és pár perc múlva meghalt. A rendőrség emberei kijelentették, hogy nem közönséges kibic volt, mert kétezernégyezer koronát találtak a zsebében. Volt benne még egy értesítés, amely Schill Imre kántortanító haláláról szólt, erre a címre: *Siedler Károly*, Nyár-utca 16. A szerencsétlen embert, akinek személyazonosságát még nem tudták megállapítani, kiszállították a törvényszéki orvostani intézet boncoló-termébe.

FERENC JÓZSEF
KESERUVIZ *paratlan*
HÁSHAJTÓSZER

Letartóztatott milliomos

Steinherc Bernát budapesti nagyvállalkozót ma sikkasztás miatt letartóztatták

A rendőrség ma letartóztatta *Steinherc Bernát* ismert fővárosi fakeskedőt, a kinek milliós bukása nemrégiben napokon keresztül foglalkoztatta a pénzügyi világot, a rendőrséget és a sajtót. Steinherc ez év szeptember 14-én csődbe került: akkor a budapesti rendőrség *Boschán Jakab* háztulajdonos feljelentésére letartóztatta. De csak hat óráig maradt fogságban, mert *Boschán* visszavonta a följelentést. A milliós bukás azonban még sem kerülhetett el a törvény megtorló szigorát, mert Steinherc egyik legnagyobb hitelezője, *Dülken A. H.* és *Porszein* németországi fakeskedő cég *sikkasztás* miatt följelentést tett ellene a budapesti főkapitányságon.

A följelentés

A följelentő szerint a nemrégiben még milliós felett rendelkező vállalkozó *ötvennyolcezer márkát* sikkasztott el a német cégtől. Steinhercnek ez év augusztusában már igen rosszul mentek nagyszabású vállalkozásai. A hitelezők minden oldalról szorongatják, fizetni nem tudott, elvált kötelezettségeit csak részben, vagy sehogyszállításokat kellett eszközölnie. Augusztus végén a kölni *Dülken A. H.* és *Porszein* fakeskedő cég, a melylyel Steinherc évek óta üzleti összeköttetésben állott, *nyolcvan—kilencvenezer korona* értékű váltót küldött Steinhercnek, azzal az utasítással, hogy a köztük fenálló kötvél szerinti váltók értékét azonnal küldje el. Steinherc augusztus 29-én harmincezer márkát el is küldött *Dülkenéknek*, a kiknek másnap azt táviratozta, hogy a további *ötvennyolcezer márkát* már kifizette a kölni cég budapesti megbízottjának, *Rosenberg* Sigfried vállalkozónak.

Dülkenék meg is elégedtek ezzel a válaszzal. Közbejött azonban Steinherc bukása. Ekkor aztán kiderült, hogy Steinherc félrevezette kölni üzletfeleit, mert egy márkát sem adott *Rosenberg* Sigfriednek. *Dülkenék* először fizetésre szólították fel Steinhercet, aki természetesen, mint annyi másnak, nekik sem tudott pénzt adni. Igérte ugyan, hogy fizetni fog, várjanak, mert rendezni fogja a viszonyait, de ebből nem lett semmi: a milliós nagyvállalkozó fölött teljesen összeesaptak az anyagi bukás hullámai. A kölni cég ekkor aztán, mivel Steinherc ismételt felszólítására sem birt fizetni, megtette ellene a budapesti főkapitányságon sikkasztás büntette miatt a följelentést.

Steinherc a rendőrségen

A kölni följelentés alapján *Steinherc Bernát* ma délután a rendőrség *letartóztatta*. A nagyreskedőt, aki most már másodszer került a rendőrség börtönébe, nagyon megtörte ez az újabb fordulat. Eleinte tagadott mindent, nem akart tudni semmiről, még a *Dülken* céggel való üzleti összeköttetéseit is tagadta. Ekkor szembesítették *Rosenberg* Sigfrieddel, aki a följelentést *Dülkenék* nevében megtette. Steinherc váltig azt hangoztatta, hogy *ötvennyolcezer koronát* adott át *Rosenbergnek*. Mikor azonban a szembesítésre került a sor, másképpen vallott. Azt mondta, hogy *Rosenberg* őt felhatalmazta a többi pénz megtartására. Ezt a vallomást is megeafolta *Rosenberg*, aki kijelentette, hogy a *Dülken-cégtől* sohasem kapott felhatalmazást arra, hogy Steinhercnek megengedje a követelés elodázását, vagy éppen nem teljesítését. A kihallgatás során Steinherc aztán be is vallott mindent. *Beismerte a sikkasztást*. A rendőrség ennek alapján a teljesen megtört embert letartóztatta.

Milliók semmiből

Steinherc Bernát, aki most a rendőrség börtönében ül, közönséges gonosztevők, betörők

társaságában, pár hónappal ezelőtt a főváros egyik leggazdagabb és legismertebb nagyvállalkozója volt. Milliomos volt s most, hogy nemrégiben még virágzó fakeskedése tönkrement, teljesen vagyon nélkül maradt. Milliók usztak el a kezén. Ezeknek a millióknak érdekes történetük van. A semmiből keletkeztek és amely rohamosan nőttek meg, épp oly gyorsan tűntek is el. Tíz évvel ezelőtt még egészen szegény ember volt Steinherc. 1898-ban kezdte meg faüzletét.

Összevissza tizennyolcezer koronája volt. Ezel a jelentéktelen összeggel pár év alatt széleskörű üzleti tevékenységet fejtett ki. Nagy és szerencsés favásárlásokat csinált. Fizetni nem fizetett, mert a hitel csudálatos módon mindenütt megnyílt számára. Mindenholnan tudott pénzt szerezni. Így aztán csakhamar milliók fordultak meg a kezén. Milliók, amik a semmiből jöttek s amiket ő nem engedett tovasiklani. Mikor már ilyenmódon ötmilliót szerzett, az egészet ugyszólván — hitellebe, hatalmas vállalkozásba kezdett. Összes vagyonát egy nagy erdővásárlásba akarta befektetni. A romániai *Ghika* hercegek rengeteg erdősegeit akarta megvenni. Ezeket a rendkívül gazdag erdősegeket Steinherc már évek óta bérelte, nagyjából természetesen — hitellebe. És ez volt a veszte. A bukása is azért következett be, mert egyik hitelezőjének, aki csődbe került, nem tudott fizetni. Négyezer koronáról volt szó, de a milliókból nem telt ki ez az összeg. A milliók elpárologtak. Kiderült, hogy csak ámitás, csalás volt a milliók meséje. Steinherc, aki az utóbbi időben valóságos tojástancot járt az ellene tett büntető feljelentések körül, most a rendőrség börtönében elmélkedhetik a millióról, amik sohasem voltak meg a valóságban.

TÁVIRAT TELEFON

Regenség Belgiumban Szabadságra küldik Lipót

Páris, december 12.

A legkomolyabb belgiumi körökben mindinkább előtérbe tolu a régenség kérdése és minden valószínűség szerint már a legközelebbi napokban el fog dölni, vajjon Lipót király egy időre átengedi-e az uralkodást unokaöccsének, *Albert* flandriai hercegnek. Lipót király, mint különböző jelekből kiderül, noha csodálatosképpen hivatalos helyen hallgatnak róla, a Kongókérdésben a kormány nagy nyomása alatt kénytelen volt engedni. Ez a kikényszerített engedékenység azonban Lipót királyt felette felingerelte, ami érthető is a király magas koránál fogva. Oly nagyfokú a király izgatottsága, hogy a legközelebbi időben aligha lesz képes az alkotmányos uralkodással járó kötelességeket teljesíteni. Jellemző, hogy a miniszterelnök hetek óta nem volt képes a királytól kihallgatást kapni. Fölmerült az a terv, hogy a kormány Lipót királyt meggyőzi, *Oszkár* király példájára hivatkozva arról, hogy a saját egészsége érdekében jól tenné, ha legalább egy fél évre visszavonulna az uralkodás gondjaitól, mintegy „szabadságra utaznék” s ez idő alatt a flandriai herceg helyettesítené régensi minőségben. Hir szerint e tekintetben a kormány a kamarával már megállapodásra jutott s ezzel magyarázható meg az a feltűnő körülmény, hogy a parlamentben egyetlen egy párt, még a szociáldemokraták sem teszik szavá ezt a kínos ügyet. A kormány azon van, hogy meggyőzze a királyt a régenség szükségességéről s a pártok, nem akarván a kabinetnek nehézséget szerezni, egyelőre mélyszépen hallgatnak a kamarában a régenség eshetőségéről.

Bankógyár Spalatóban Félmillió korona hamispénz

Fiume, december 12.

A fiumei rendőrség tegnap letartóztatott egy *Stuics* Ferenc nevű spalatói embert, akinek lakásán valóságos pénzhamisító-gyárat fődöztek föl. *Stuics* ötvenkoronás bankjegyeket gyártott s állítólag félmillió korona értékű hamis pénzt hozott forralamba.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre

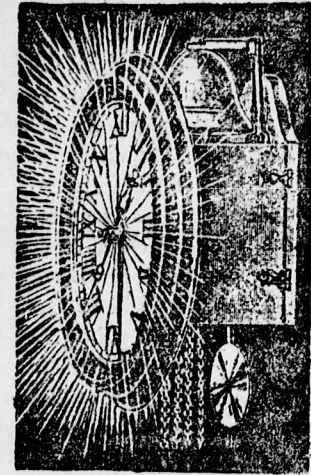
Egyes külföldi cégek utánozzák ábrámat, de a valóságban silány árut szállítanak! Csak általam kipróbált, pontosan szabályozott órákat szállítok

Nem tetsző árut kicserélek, vagy a pénzt adom vissza

5 évi jótállás!

Legnagyobb raktár! * Legolesőbb árak!

Brillians, smaragd, igazgyöngy s egyéb drágakő-ékszerek, menyasszonyi, esküvői, születés, névnap, jubileumi, keresztelési s minden alkalmi ajándéknak megfelelő maradandó és tartós értékű valódi ezüst, vagy ezüsttel bevont dísztárgyak, melyek a legújabb iparművészet remekei s ahol oly mesés választékban és oly olcsó áron be nem szerethetők.

Toronyharanghangu fali ébresztő óra éjje világító számlappal, 30 óráig jár, kellemszengésű pontos és erős szerkezeti óra. Fél és egész órát út, csinos kiállítású

7 korona

világító számlap nélkül

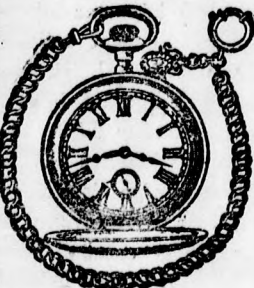
6 korona

Bármely ötvösmunkát elvállalok, költségvetéssel, rajzokkal ingyen szolgállok. Brilliansok, gyémántok foglalását a legújabb divat szerint előnyös áron számítom.

Világhírű amerikai rendszerű nickel zsebóra valódi Roskopf 5 kor. 20 fill. Valódi svájci szerkezettel 6 kor. 40 fillér

Legújabb divatu ezüsttel kivert finom cigarettá börtára 5 koronától feljebb. Legdivatosabb lapos valódi ezüst cigarettá tárcsa ékkövekkel díszítve 10 koronától feljebb. Remek borostyánkő szipka ezüsttel dusan díszítve 10 koronától feljebb. A szipkák csupán ezüstben, vagy aranyban is kaphatók.

A rajz az eredetinek a fele. Duplafedelű nickel zsebóra a legpontosabb és leg-egyszerűbb zsebóra **7 korona 50 fillér.**

Legújabb ébresztő óra 3 haranggal erős és pontos szerkezettel éjjeli világító számlappal **6 korona 1 haranggal 4 korona 2 haranggal 4 korona**

Schönwald Imre
Órásmester és ékszergyáros
PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik megkapja ingyen és bérmentve 3000 ábrájú új árjegyzékemet, mely az ékszervásárlók valóságos tanácsadója.

VASUTASOK fekete karácsonya

Szegény kisfizetésű vasúti hivatalnokok karácsonyi ajándékából jutalmazták a kereskedelmi minisztérium főtisztviselőit

Izgalom a Máv. palotájában

A Magyar Államvasutak központi személyzete, több ezer vasutas, az igazgatóságnál és a két budapesti üzletvezetőségénél, nagy elkéséredéssel és mély felháborodással tárgyalja azt a sérelmet, amit rajtuk tegnap a kereskedelmi minisztérium cégére alatt elkövettek. Arról van szó, hogy szegény, családos vasúti alkalmazottak karácsonyi jutalmát ezer és ezer koronát vettek ki a földhöz ragadt emberek zsebéből, csak azért, hogy a nyomorultak pénzét odaadják jutalmul olyan magasrangú tisztviselőnek, akinek e pénzhez semmi joga, de aki befurakodott a vasúti főhatalmasságok kegyeibe. A Hír tudósítója az ügy következő részleteit jelenti:

A karácsonyi jutalom

A kereskedelmi miniszter évtizedek óta minden esztendőben föl szokta hatalmazni az államvasutak igazgatóságát, hogy a vasúti budgetnek „jutalmak és segélyek” címén elért megtakarítását Budapesten a legszegényebb, családos és kisfizetésű vasutasok közt karácsony előtt szétosztassa. A felosztás mindig december elején történt, hogy legalább a szeretet ünnepére jusson egypár biztos forint azoknak, akik egész évben nyomorognak. Ezért hívják a vasutasok ezt a decemberi segélyt *Karácsonyi jutalomnak*. A kiosztandó összeg harmincötvenezer korona közt váltakozik s hogy mindenüvé jusson belőle, nagyon takarékosan és körültekintően kell a felosztással bánni, mert sok ezer szegény család tart rá igényt s várja már napok óta a kedves ajándékot. Azért állandó gyakorlatul azt követte az igazgatóság mindmáig, hogy *karácsonyi jutalmat csak az kaphat, akinek törzsfizetése 1200 forintnál kisebb, aki e mellett családos és szegény*. Ilyenképpen is alig tíz-husz forint jutott egynek-egynek a karácsonyi jutalomból, oly kicsi az az összeg s oly rengeteg sok a szegény vasutas családapa! Most is kiosztásra várt a karácsonyi jutalom az igazgatóság A I/b (létszámvezetés) osztályában, mikor gyors egymásutánban több rendeletet kapott a vasúti igazgatóság a kereskedelmi minisztériumból — hat pecsét alatt, *bizalmas* jelzéssel, — mely rendeletek felforgatták a karácsonyi jutalmak kész kiosztási munkáját, *lecsipnek a koldusalamisznából több ezer koronát s odaajándékozzák a szegényektől elvont pénzt néhány főtisztviselőnek, a mellett újra több napig késleltetik azt is, hogy a szegény kisvasutasok még a megdézsmált jutalomhoz is hozzájuthassanak.*

Mi van a bizalmas rendeletekben?

Tegnap két bizalmas rendelet érkezett a minisztériumból. Az egyik felhívja az igazgatóságot, hogy dr. Serbák Eleknek, a kereskedelmi minisztériumba berendelt máv. felügyelőnek, a vasutasok karácsonyi jutalmából ezerhatszáz koronát utalványozzon ki; a másik elrendeli, hogy ugyanebből a kisfizetésűektől olyan forrón várt összegből dr. Csapláros máv. fogalmazónak, aki szintén a minisztériumba van berendelve, fizessen ki nyolcszáz koronát. Mindkét hivatalnok régen van a jutalom határkövén, az ezerhatszáz korona fizetésén. Serbák felügyelőnek hater ezer korona fizetése van. Hasonlóképpen sokkal több fizetése van Csapláros fogalmazónak, aki törzs-

fizetésén kívül temérdek pótlékot is élvez. Ez csak annyiban érdekel bennünket, mert a tisztességes fizetésű hivatalnokok jutalmát éppen a dijnokok, szolgák, apró hivatalnokok amugy is száználmasan csekély karácsonyi segélyéből vonják le. Abból a kétezernégyszáz koronából száz vasúti szegény család kaphatott volna karácsonyfát.

Az igazgatóság alkalmazottai közt nagy gyorsan szétfutott a bizalmas rendelet híre s érthető nagy felháborodást okozott mindenfelé. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter bizonyára nem tud erről az igazságtalanságról. Most, hogy A Hír megírta, módjában lesz Kossuthnak átvizsgálni a bizalmas rendeleteket. Erős a hitünk, hogy a hivatalos vizsgálat után nem oltja el a szárnyaskerek szegény szolgálóinak karácsonyfáját. Jutalmazták a főtisztviselőket, ha érdemesek a jutalomra, de ne a kishivatalnokok zsebéből kaparják össze a jutalmat.

x **A haladás ellensége** és minden magyar munkás gyűlölője az, ki osztrák cégeket elhalmoz rendelésekkel, holott itt jobban, olcsóbban megkaphatja. Másrészt kenyeret, megélhetést biztosít a becsületes iparosnak. Kötelessége tehát az óraiparunkat pártolni és ezért minden becsületes magyar ember Schönwald Imrénél, a híres magyar órásmesternél vásárol. Kérjen képes árjegyzéket.

MŰVÉSZET SZÍNHÁZ * ZENE * KÉP * KÖNYV

* **Kiss József jubileuma.** A Petőfi-Társaság vasárnapi diszgyűlésén, amelyet Kiss József legjelesebb élő magyar költőnk jubileuma alkalmából rendez, a Lipótvárosi Kaszinót küldöttség fogja képviselni. E küldöttség tagjai: Balla Lajos és Ruszt József alelnökök és Márkus Miksa háznagy. A jubiláris diszgyűlésen valamennyi írói egyesület és a legelőkelőbb társaskörök képviseltetik magukat. A költő a diszgyűlésen nem visszaemlékezéseket, hanem három költeményét: *A lovag-ot*, *A Flört-öt* és a legközelebb megjelenő kötetének előhangját fogja felolvasni. December 15-ike a nagy költő napja lesz és nemcsak az Akadémia termében, hanem az egész országban ünnepelni fogják Kiss Józsefet. Egyszerre akarják kipótolni mindazt, amit egy negyed évszázad alatt elmulasztottak. És jól van így. Hiába zárkózik el a dohosszagu Kisfaludy-Társaság és a senyvedt Akadémia, aki Kiss József egy versét is olvasta, az hálás szívvel és hódolattal gondol vasárnap a költőre, akinek megadatott, hogy friss egészségben, irasművészetének teljes pompájában érje meg negyvenéves jubileumát. És Apponyi Albert gróf, a kvótaemelés dalnoka, a kultura felkent öre hol van ilyenkor, amikor az egész ország együtt ünnepel? Hol van ilyenkor? A modern magyar irodalom egy nagyságát Apponyi Albert gróf, sőt Tóth János — el nem ismerik? Banketteket rendeznek senkik tiszteletére és senkik ünneplésére virágot tűz a füle mögé Gyulai Pál. Képviseletesse magát a kormány vasárnap és készüljön tősztra az excellenciás gróf. Régen nem volt már ilyen érdemes ünnep, mint a Kiss Józsefé lesz.

* **A bálkirálynő huszadszor.** A legnagyobb színházi sikerek tempójában halad A bálkirálynő első jubileuma felé. Dacára a Népszínház változatos műsorrendszerének, az új repertoár e fényes sikerű darabja egy hónap alatt jubilál. A szombati előadásra kerül huszadszor szinre A bálkirálynő, előzőleg még pénteken is ugyanez a darab megy és vasárnap este újra, természetesen mindig e siker megszerzőjével Kürty Klárával a címszerepben. A huszonötödik előadás a jövő héten lesz. Vasárnap délután a Denevér megy, mérsékelt helyárrakkal.

* **A dada.** Bródy Sándor színműve holnapután, szombaton új befejezéssel kerül szinre a Magyar Színházban. Bródy darabjának annak idejében a Vigszínházban tudvalevőleg óriási sikere volt.

* **Vigszínház.** Az acéllírály, *Sutro* Alfréd színműve holnapután, szombaton kerül bemutatásra. A rendkívül érdekes újdonságot Londonban már közel egy év óta adják épp oly sikerrel, mint *Sutro* előző művét, a *Jericho falait*. Az acéllírály címszerepét *Hegedüs Gyula* játssza, az újdonság hősnőjét pedig *Varsányi Irén* adja, a kinek a mostani szezonban ez az első új kreációja. Az acéllírályt *Sebestyén Károly* fordította és *Szilágyi Vilmos* rendezte.

* **Gazdag hervadás.** Ezzel a címmel *Göndör Ferenc* hírlapíró novellakötetét ad ki, *Kozma* Lajos rajzaival. A könyv ára három korona lesz. Előfizetni lehet a szerzőnél — *Miksa-utca 8.*

* **Merengés.** Ez a címe *Graber László* sikerült dalszereményének, amely most jelent meg *Zipser* és *König* zeneműkereskedő-cég koadásában. A füzet ára egy korona ötven fillér.

Betörtek az oláhok!

Román szuronyok Magyarországon

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Brassó, december 12.

Emlékeztet még, hogy *Bratiann János* román kereskedelmi miniszter a nyáron nagy titokban ellátogatott *Besztercére*. A magyar dákok hívták be az idegen embert, hogy a saját hazájukban szítsanak lázadást a magyarság ellen és előkészítsék a gonosz oláh álmok valóra váltását. *Bratiann* a magyarországi románság vezérével tanácskozott és bár a román kormány brüszköl letagadta a konspirációt, kétségtelen, hogy a besztencei találkozáson sötét tervek kovácsoltak a magyarországi „román nemzet” érdekében. Most aztán újabb román vakmerőségről kapunk hírt. Fegyveres romániai katonák, a kik a magyar-román határra vannak kirendelve, hogy ott biztonsági szolgálatot teljesítsenek, néhány nap előtt betörtek Magyarországra és alávaló garázdálkodást rendeztek. A betörés a háromszékmegeyi *Mikestelepen* történt és napok óta izgalomban tartja az egész vidéket a határszéli székely falvak lakosságát, a mely sűrűn ki van téve ilyen barbár inzultusnak. A *Hir* tudósítója beszélt a brassói határszéli rendőrkapitányság tisztviselőjével, aki a következőképp nyilatkozott a diplomáciai szempontból is szenzációs esetről:

— A fegyveres betörés tényleg megtörtént. Egy délután vagy tizenkét fegyveres romániai határőr ájtott a magyar határon. A betörők azt mondták, hogy ők hivatalos ügyben járnak és *Mikestelep* községben kell nyomozniok egy romániai büntény ügyében. A katonák bementek a magyarok lakásába és több helyen házkutatást tartottak. Többen ellenszegültek az idegen fegyveres tolokodásnak, mire a román katonák megverték őket. Fegyvereikkel kényszerítették a magyarokat, hogy tőrjék a brutalitást. Egy magyar állampolgárt gyanuba fogtak és áthurcolták a román határon. Egész éjszaka ott tartották és csak másnap reggel sikerült a határszéli kapitányságnak kiszabadítani. Mi szigorú vizsgálatot indítottunk és az összes iratokat fölterjesztettük a belügyminiszterhez. Annyit mondhatok, hogy ilyen vakmerő és brutális határsértésre rég vetemedtek a románok.

Az oláh pimaszságot a legnagyobb eréllyel kell megtorolni. Tűrhetetlen, hogy már a magyar határ sem biztos s idegen szuronyok mernek garázdálkodni a mi portánkon. *Nagy György* országgyűlési képviselő a Ház egyik közelebbi ülésén interpellációban fogja megkérdezni a belügyminisztertől, hogy milyen uton fogja megtorolni az oláh banditák határsértését.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA

Egy olcásó. Brassó. Teljesen családi természetű ügyről van szó s éppen ezért nem is foglalkozhatunk vele. — *T. Sz. Veszprém.* Arra a dologra nem térünk többé vissza. — *N. A. Zsolna.* Levélének igazát adunk, de a két cég dolga annyira magánjellegű, hogy a szóbanforgó ügyet hírlapközlés tárgyává tenni nem lehet.

TÖRVÉNY ELŐTT

* **Zsaroló cseléd.** Pár hónappal ezelőtt dr. *Kreutzer Lipót* tanár neje cselédnek fogadta fel *Pfeiffer Erzsébetet*. A lány nemcsak hanyag és lusta, de nyelves is volt. Egy alkalommal, kereken kijelentette, hogy ő az istennek sem surol.

— Ha suroltatni akar a nagysága — mondotta — fogadjon napszámos asszonyt. A cseléd nem arra való.

A lány azután nyelveskedni kezdett és kést rántott urnőjére, amiért a rendőrség negyven korona pénzbüntetésre ítélte. Ez alkalommal dr. *Kreutzerné* ki is fizette neki hátralékos bérét. Néhány napra rá a lány szeretője, *Mátyus Gyula* kíséretében bekopogtatott *Kreutzernéhez*.

— Mit akarnak? — kérdezte.
— Hát azt, hogy nekem még négy forintom jár. Ezenkívül fizesse meg azt a negyven koronát, amit maga miatt a rendőrségen kaptam.

A cseléd és a férfi ezzel berontott a lakásba és sértések özöne közepette dulakodni kezdtek *Kreutzernével*. Az urnő erre magánlaksértés, zsarolás, becsületsértés és könnyű testi sértés miatt feljelentette őket. A bíróság ma ezért elítélte *Pfeiffer Erzsébetet* héthavi börtönre, *Mátyust* pedig háromhavi fogházbüntetésre. Az elítéltek felebbezték.

* **Darabont- emlékek.** Még a *Kristóffyban* megboldogult darabont-világban történt, hogy *János Zoltán* református pap és több társa városi párt név alatt meg akarta alakítani *Debrecenben* a darabontok pártját. Ezért *Varga Lajos* dr. ottani ügyvéd, a függetlenségi párt egyik vezérfőia erős támadást intézett a *Debrecen* című lapban a párt alakítói ellen és azokat népbolondító darabontoknak nevezte. E cikk miatt *János* sajtó útján elkövetett rágalalmazásért panaszt tett *Varga* ellen. A debreceni törvényszék felmentette a vádlott ügyvédet azzal a megokolással, hogy a darabont elnevezés egyénileg nem, csak politikailag sértő. A tábla helybenhagyta az ítéletet s ehhez ma a *Kuria* is hozzájárult.

* **Felpofozott rendőrök.** Április kilencedikén valami ügyes-bajos dologban beidézték *Ulrich József* közművest a budafoki község házára. Szíjjártó *Ferenc* rendőr durván rákiáltott *Ulrichre*, mire ez felpofozta a rendőrt és a segítségére siető másik rendőrt is. A büntető törvényszék ma dr. *Kertész Andor* védelme után elítélte *Ulrich Józsefet* hatóság elleni erőszak büntetéseért nyolcnapos fogházbüntetésre.

Megjelent és mindenütt kapható a

Boltí ára 1 kor. 20 fill.
Mindenki, aki a FIDIBUSZ-ra legalább félévre előfizet, ingyen kapja a FIDIBUSZ diszes naptárát

A FIDIBUSZ előfizetési árai:

Egész évre 6 korona.
Félévre 3 korona.
Negyedévre 1 kor. 50 fill.

Egyes szám ára 5 krajcár.

A FIDIBUSZ kiadóhivatala.

Régi Sebek,

melyek gyógyíthatatlannak látszanak; vagy begyógyultak és újból kinyílnak; vagy mindenkor folynak, vagy szivárognak és részben be-száradnak;

RÉGI SEBHELYEK

melyek tökéletesen nem gyógyultak be; vagy viszketnek és gyakran felkapartatnak; vagy sömörrel párosult viszketegségből származnak;

Régi Sebek,

melyek bármilyen egyéb bajtól származnak, alaposan, fájdalom- és minden utólagos kellemetlenség nélkül begyógyíthatók a valódi

ERÉNYI-

Ichtiol-Salicil

segítségével.

Az eredeti ERÉNYI-ICHTIOL-SALICIL 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

Erényi Béla **DIANA** gyógyszerháza
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvétel mellett aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönő levél érkezett be a világ minden részéből.

KÖZGAZDASÁG

A budapesti gabonatözsde

I. Készáru-üzlet

10-20 fillérrel drágább áron elkelt 8000 mm. buza. Rozs 10 fillérrel drágább. Zab, tengeri, árpa forgalom nélkül változatlan.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 26.80 K, 100 mm. 78 k. 26.70 K (felső), 500 mm. 77 k. 26.70 K, 800 mm. 77 k. 26.40 K, 500 mm. 77.5 k. 26.40 K, 100 mm. 75.5 k. 25.50 K (felső), 500 mm. 74 k. 25 K (felső).

Pestvidéki: 1000 mm. 78.8 k. 26.45 K, 300 mm. 78.5 k. 26.50 K, 125 mm. 77 k. 26.20 K, 500 mm. 77 k. 26.20 K, 100 mm. 77 k. 26 K.

Felsőmagyarországi: 330 mm. 79 k. 26.40 K. **Fejérmegyei:** 500 mm. 77.5 k. 26.20 K, 150 mm. 77 k. 26.20 K.

Bánsági: 500 mm. 78.8 k. 25 K.

Adai: 250 mm. 76.5 k. 26.30 K.

Hartai: 1595 mm. 78 k. 26.50 K.

Mind három hónapra.

Rozs: 100 mm. 23.90 K, 400 mm. 23.90 K.

Cinquntin: 500 mm. 16.40 K.

Készpénzfizetés mellett.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	25.20	70	26.00
"	76	25.50	80	26.10
"	77	25.65	81	26.20
"	78	25.85	82	26.30
Fejérmegyei (uj)	75	25.20	79	25.75
"	76	25.40	80	25.85
"	77	25.50	81	25.95
"	78	25.60	82	26.05
Pestvidéki (uj)	75	25.05	79	25.80
"	76	25.25	80	25.90
"	77	25.45	81	26.00
"	78	25.65	82	26.10
Bácskai uj	75	25.05	79	25.80
"	76	25.25	80	25.90
"	77	25.45	81	26.00
"	78	25.65	82	26.10
Rozs	elsőrendű uj	24.10	24.40	
	középmínőségű uj	23.90	24.05	
Árpa	takarmány, elsőrendű	15.90	16.10	
	takarmány, másodrendű	15.70	15.90	
Zab	elsőrendű	17.15	17.45	
	középmínőségű	16.65	16.95	
Tengeri magyar		14.75	14.95	
Kepece	káposztarepece	84.50	86.00	

II. Határidő-üzlet.

Eleinte változatlan, végül hanyatló. Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:

Októberi buza (1908)	22.60-22.74-22.58
Áprilisi buza (1908)	26.60-26.82-26.60
Októberi rozs	20.52-20.70-20.52
Áprilisi rozs (1908)	24.88-25.08-24.90
Áprilisi zab (1908)	17.24-17.30-17.20
Májusi tengeri (1908)	15.04-15.04-15.02

Déli 1 órakor zárulnak.

Októberi buza	22.58-22.60
Áprilisi buza (1908)	26.60-26.62
Októberi rozs	20.52-20.54
Áprilisi rozs (1908)	24.90-24.92
Áprilisi zab (1908)	17.20-17.22
Májusi tengeri (1908)	15.02-15.04

Gabonaforgalom

1907. december 10-től december 11-ig

Buza	Érkezett	Elszállított
Buza	13087	650
Rozs	1339	—
Árpa	3257	—
Zab	1687	76
Tengeri	4114	102
Liszt	105	14529
Korpa	210	5853

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órakor a következők voltak a záró ár-folyamok:

Áprilisi buza (1908)	26.60
Októberi buza (1908)	22.56
Áprilisi rozs (1908)	24.94
Októberi rozs (1908)	20.50
Áprilisi zab (1908)	17.20
Májusi tengeri (1908)	15.00

A budapesti értéktözsde

Külföldi piacokról a pénzügyi viszonyok rosszabbodását jelentik, minek folytán a mai előtözsde gyöngye irányzatú volt, némileg alacsonyabb ár-folyamok mellett.

Előtözsde:

Köttek: Osztrák hitelrészvény 632.75-633.50. Magyar hitelbank 751.50-752. Osztrák-magyar államvasut 668.75-670. Rimamurányi vasmű 516. Közuti vasut 551.50-556.50. Városi villamos vasut 281.75-282.

Déli tözsde:

Helyi fedezések folytán átmenetileg némileg javult, zárlat felé azonban bécsi arbitrázs-eladásokra ismét gyengült.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 633-635. Magyar hitelbank 751.75-752.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 474. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 419. Osztrák-magyar államvasut 669.50-671. Rimamurányi vasmű 513-515. Magyar koronajáradék 93-93.05. Közuti vasut 554-555. Városi villamos vasut 281-282. Hazai bank 285-286. Keresk. részv. 545-585. Magyar vasuti forg. 357. Hazai sorsjegy 104.50-105. Orosz járadék 89.05-89.10.

Utótözsde:

Irányzata szilárd. Köttek: Osztrák hitelrészvény 632.75-634.75. Magyar hitelrészvény 751-752. Magyar jelzálogbank 418.50. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 473.75.

Zárlat délután 4 órakor

Osztrák hitelrészvény 634.75. Magyar hitelrészvény 752. Osztrák-magyar államvasut 670.

Bécsi értéktözsde

Bécs, december 12. 4 1/2% papírjáradék 96.35 4 1/2% osztr. aranyjár. 114.25. 1860. sorsjegy 143.75. Osztr. hitelsorsjegy 445. Angol osztr. bankrészv. 291.50. Bécsi Bankverein 513. Osztr.-magy. bank 17.71. Déli vasut 151. Dunagőzh. társ. 973. Dohány részv. 407. Cs. k. arany (vert) 11.36. Né-

met bankváltók 117.81. 4 1/2% ezüstjár. 96.30.-825 Osztr. koronajáradék 96.60. 1864. sorsjegy 252.50 Osztr. hitelint. részv. 633.50. Union-Bank 530.50. Osztr. Länderbank 407.75. Osztr. m. áll. vasut 669.25. Elbe-völgyi vasut 420.50. Alpeisi részv. 682.75. 20 frankos 19.19. Londoni váltóár 241.87. Lipótkohó 400. Török-sorsjegyek 181.50

Bécs, december 12. 4% arany-járadék 110.85. Tiszai és szeg. köles. sorsj. 141.25. Magy. hitelb. részv. 750. M. lesz. és váltó részv. 472. Rimamurányi 513.75. M. cukoripar. Adria hajózási r.t. Magyar koronajáradék 92.95. 4% magy. földteherm. kötv. 92.75. M. nyer.-k. sorsjegy 189.50. Kassa-Oderb. v. részv. M. keresk. bank 33.05. M. Jelzálogbank 416.50.

Külföldi értéktözsde

Berlin, december 12. (Zárlat.) 4 1/2% papírjáradék. 4% osztr. arany jár. 96.75. Osztr. hitelb. 981.75. Déli vasut 28.10. Orosz bankjegyek 214.80. 1% új orosz kölcsön 74.75. Disconto Commandit 648.80. Dynamit Trust 154.60. Harpeni 194.50. Unifikált török jár. 93.70. 4 1/2% ezüst járadék 95.90. 4% magy. arany jár. 92.60. Magyar koronajáradék 92.60. Osztr. m. államvasut 143.15. Bécsi váltóár 84.80. Olasz járadék 103.50. Alt. Villamos Edison 194.75. Gelsenkircheni 190. Laurakohó 213.75.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!
 Ne küldjék pénzünket külföldre.
 Mindenkinek fontos!
„KURUC”-ÉBRESZTŐ
 órák — melyek eddig sokkal drágábbak voltak — 3 darab rendelésnél 1 fűt 25 krajczárjával számítom.
 Megrendelés legelőszörűben postátulványon esz közölhető.
SCHÖNWALD IMRE, Pécs
 órásmester és ékszergyáros
 Árjegyzék ingyen! Árjegyzék ingyen!

Legelőszörű hirdetési mód!

Nem kell a kiadóhivatalba járni, mert minden dohányzószedében kapható

A NAP - A HIR

apróhirdetési levelezőlapja.

Érvényes 10 szóig. Ára csak 20 fillér. A hirdetés a levelezőlap beérkezése napján jelenik meg.

Ősz haj

hajsz és szakál megfestéséhez legalkalmasabb hajfestőszert a MAJTHÉNYI-FÉLE

Dió kivonat

(barna és fekete színben)

Nem olajos, nem piszkít! Egyszeri festés elegendő.

1 kis üveg ára 1 korona 20 fillér.

1 nagy „ 2 „ 40 „

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA

droguistánál

Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Száraz, törekeny és molyos haj

legbiztosabb gyógyszere a

„MOELLE DE BOEUR”

marhavó china-pomádé.

Hajnöveztető hatása bámulatos.

Egy tégely ára K 1.20

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál

Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Hajhullás és

korpaképződés ellen a legmegbízhatóbb szer a Majthényi-féle

Tanno-chinin hajszesz

Nemcsak megakadályozza a hajhullást, de jelentékenyen előmozdítja a haj növeését is.

Egy üveg ára 1 kor. 20 fillér., 2 és 4 korona.

Főraktár:

MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál

Budapest, IX., Vámház-körút 15.

Grammofonok

30 korona értékű tetszés szerint választható lemezzel a legjobb minőségben, csekély havi részletfizetés mellett minden árfelemelés nélkül már 85 K-ért és feljebb kaphatók a

„FAVORITE“ grammofonlemezek magyarorsz. vezérképviselősege:

Aufrecht és Goldschmied

cég hangszeráruházában

Bpest, VII., Rákóczi-ut 26.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Érvényes 10 szóig

A NAP A HIR

APRÓHIRDETÉSI LEVELEZŐLAPJAI

kaphatók Budapesten és a vidéken minden hirdetésügynökségnél

Ára 20 fillér

SZINHÁZAK

Péntek, 1907. december 13-án.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Carmen.

Opera 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

A házinduló.

Dráma 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

VARSZINHÁZ.

Zárva.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Operett 3 felvonásban
Kezdete 7/8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

(Vig-Opera).

A bálkirálynő.

Operette 2 felvonásban.
Kezdete 8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Gretchen.

Tréfa 3 felvonásban.
Kezdete 7 1/2 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

A babona.

Kezdete 7 1/2 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Nincs elvámolni valója?

Böhözát 3 felvonásban.
Kezdete fél 8 órakor.

KELETI-SZINHÁZ.

VII., Baross-tér 15.

Telefon 88-90.
A főváros legelőkeltebb színházában berendezett mozgószínház.

Az ördög-vadászat. Hewai szigete. Az igazi matróz. A vidám házmester. Az álmos birodalma. Kiállhatatlan kamasz. A bolygó újság. A farmer tragédiája. Egy bolygó pere. Frakkos bandita és még két, az utolsó órákban érzéztet attrakció.
Kezdete 5 órakor.

Modern Színház-Cabaret

Andrássy-ut 69.

Telefon 93-16.

A Ferencvárosi angyal. Heltai Jenő és Molnár Ferencz revüje. Zenéjét szerette szermai Albert. — Modern gyerekek. Szomaházy István bohócsága. — A horvátok. Szinpad jelenet. — Díszdöntő a Lippóvárosban. — Pesti életkép. Irta Molnár Ferencz. — Aleszkós. Népszínmű paródia. Irta Szomaházy István.

Huszonegy kabaretszám. Fellépnek: Medgyasszay Vilma, Vörös Ill., Poór Lili, Kékény Ilona, Urat Mella, Gregus Margit, Kardos Ilona, Dery Blanka, Szűcs Nelli, Nyáray Bárony, Kardos Kabók, Solyom, Szentirmai.
Kezdete 8 órakor.

A m. kir. szabad.
osztály-
sorsjáték
II. osztályának

HUZÁSA
f. é. december
17-én 18-án 19-én

II. o. sorsjegyek árai
(melyek az I. osztályban játszottak)
1/1 sorsj. 20.— K.
1/2 " 10.— K.
1/4 " 5.— K.
1/8 " 2.50 K.

II. osztályú vételár:
(új vevők részére):
1/1 sors. 32.— K.
1/2 " 16.— K.
1/4 " 8.— K.
1/8 " 4.— K.

A XXI. sorsjátékban rövid idő alatt

16 millió 153.000 kor.
készpénz lesz kisorsolva.

Török A.

ÉS TÁRSA

bankház R.-T. Budapesten

Legnagyobb osztálysorsjáték-üzlet.

Központ: Szervita-tér 3/c.
(Saját palota.)

Fiókok: Váci-körút 4. sz.
Teréz-körút 46. sz.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Főrendező: ROTT SÁNDOR
MA! Az előadás kezdete fél 9 órakor. MA!
Egynegyed 10 órakor Egynegyed 10 órakor!

„Leánynezőben“.

Bohózát. Irta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.
Negyed 11 órakor! Ujdonság! Negyed 11 órakor!

„Kirándulás a szabadba“

(Eln. August Ins Frete). (CABARET)
előadja a Folies Caprice egész színtársulata. — Rendezték: Geiger Izó balletmester és Rott Sándor.
11 órakor! Trebitsch Sándor új színelőadása.
Végül! Végül!

„Ländliche Unschuld“

Burlesk bohózát. Irta: Satyr. Rendező: Werner Maug
Nappali pénztár délelőtt 9—1-ig és délután 3—6-ig.
Az 1-6 emeleti Casino de Paris-ban minden este fél 12-től angol és francia különlegességek felléptek.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz. (Bonbonnière) Telefon 52-88

Minden este 9-től 12-ig nagy előadás.

A nagysikerű, teljesen új decemberi műsor
4 színdarab. 25 cabaret-szám. 4 színpadi tréfa.

I. ÁSZLÓ RÓZSI, NAGY ENDRE, FERENCZI KÁROLY,
Bibor Olga, Balogh Böske, Kepi Jolán, Huszár, Sajó,
Mahr Gabányi, Kováry stb.

Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut,
Zipszer-nél, Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál.

Eldorádó (csoda) színház

VII., Rákóczi-ut 64.

Ma este nagy díszelőadást tart. órántenti előadásokkal.
Az e ső előadás kezdete fél 6 órakor. MAI PROGRAMM:
Pali mint tanonc (humoros). Maxim a tanyán (énekes). Téves nyomon (nevetető). Amerikai rendőr (tanulságos). Ox-Metsch (sport).
Az ördög (részlet a Faust operából). Tolvajabb a tolvajnál (nevetető). Bajor tánc (énekes tánc). Gyógygyásztor (dráma).

VESZÉK

uráságoctól levetett férfi ruhákat a legmagasabb árban. Levelezőlapon adott értesítésre, úgy helyben, mint vidéken, személyesen jövök.

Braun Elemér,

BUDAPEST, Király-utca 40. III. em. 17.

TÖBB JÉGVÉL SZÁMOS SZABAD DALOM (KH) KÜTÜN-TETÉS

KOCH JENŐ
MEIDINGER KÁLYHA
—GYÁRA—
BUDAPEST
SZONDY-UTCA 53

EREBETI: MEIDINGER KÁLYHÁK ELISMERT-LEJÓBB GYÁRTMÁNY OROSZLAN KÉMÉNY: TOLDOK:

Rum és likörök

készítése házilag !!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált Jamaica rum kivonat, vagy az alább felsorolt likörkivonatok bármelyike, melyek segítségével 1 1/2-2 liter igen finom rumot, vagy 2 1/2-3 liter igen finom likört készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Alasch, Anisette, Benedictin, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikör, Diólikör, Fodormenta, Kakao, Kávé (Crème de Mocha), Küményes, Mogygylikör, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Ózsi és sárga barack stb. Conc. Jamaica rum-kivonat és Cognackivonat

1 kor. beküldése ellenében bérmentvel küldök egy adag bármilyen likör vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogéria és illatszertár
Budapest, IX. ker., Várház-körút 15.

Meghalok én nemsokára...

A „Modern népdalok“ ciklusból.

Meghalok én nemsokára
Piros pünkösöd hajnalára...
Körülbelül két órára.

Igy daloltam hetek óta,
A fejemet bűnnek adtam
S becsületes gondossággal
A fejfámat faragtattam.

Egyszer aztán egyik estén
Mózsai zsidó így nyegegett:
„Komendálok szomszéd egyet.“

Ma jött éppen Kecskemétről
Fehér kereszt sósborszeszem,
Három flaskót ha elhasznál
Meggyógyul kend — itt a kezem?

Áldja meg az isten Mózsit,
Áldás szálljon a házára!
Fene hal meg — lagzit csapok
Piros pünkösöd hajnalára
Körülbelül két órára.

Ripp.

Első Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság

és szeszfinomító gyár

által üzemben tartott

barack-pálinka főzdeje

Kecskeméten

Az Alföldi fehérkeresztes sósborszesz egyedüli gyártója:

az Első

Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság

Kecskeméten.

Ő csász. és kir. fensége József főherceg kamarai szállítója.

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése útján.

Budapesti főraktár:

Lederer Magyar Király gyógyszerár

V. ker., Marokkói-utca 2. szám.

APRÓ

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jel-
lő alatt küldenek a kiadóhivatalba,
ne tessék eredeti okiratokat mellékelni,
mert érettek semmiféle felelősséget
nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket,
melyeket az apróhirdetés megjelenésé-
től számított négy hét alatt címzett-
jük el nem visz, a kiadóhivatal meg-
semmisíti.

A NAP - A HIR apró-
hirdetési levelezőlapjai
kaphatók: Budapesten és
a vidéken minden hírlap-
elárúsnál.
ÉRVÉNYES 10 SZÓIG.
ÁRA 20 FILLÉR.

Olcson levelezhet
mindenk, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapját megviszi
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Házasodhat
mindenk, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Állást kaphat
mindenk, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állást
hirdethet a legkisebben
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Oktatást
nyerhet mindenki, aki
A Nap : A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Butor
legelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Adás-vétel
legelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Lakás
egelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Pénzkölcsön
legelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Gyümölcs
legelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Üzlet
legelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Ingatlan
legelősebb közvetítője
A Nap : A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szóig. Ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsében.

Betöltendő állások
Bonne
magyar és német két gyermek-
hoz kerestetik. Cím: Damjanich-
utca 44. földszint 2. l. udvar.

Cukrász-
tanoncnak felvétetik jó ház-
ból való jó teljes ellátással.
Schön, Damjanich-utca 33.

Kereskedelmi-
iskolát végzett, a könyvelés-
ben jártas gyakornok az on-
nali belépésre kerestetik. Ma-
gyar és német nyelven írott
ajánlatok ügyes jellege alatt a
kiadóhivatalba küldendők.
17321

Kertész,
nős, felvétetik. Bővebbet Krak-
kauer, Nagymező-utca 25. 25604

Erdőüzemnél
hivatalnok, raktárnoki, ma-
nipulánsi, felügyelői, expe-
ditóri, gépeszi és futói álla-
sok mind közölve vannak az
Országos Pályázati Közlöny-
ben. Mutatványszám ingyen.
Budapest, Nap-utca 13.

Szállodai személyzet
összes betöltendő állások
olvashatók az Országos Pá-
lyázati Közlönyben. Mutat-
ványszám ingyen. Budapest,
Nap-utca 13.

Állástkeresőknek
ingyen küldetik az összes ál-
lások tartalmazó Országos
Pályázati Közlöny mutat-
ványszám. Budapest, Nap-
utca 13.

Bognár,
nős, felvétetik malomban. Bő-
vebbet Krakkauer Nagymező-
utca 25. 25603

Nős
gyermektelen irodaszolga
egy helybeli intézetnél az on-
nali felvétetik. Havi fizetés,
szabad lakás, fűtés, világi-
tás és ruha. Ajánlatok az
eddig foglalkozás, vallás és
kor megjelölésével „Pontos
és szorgalmas” jellegre
Schwarz József hirdetőjébe,
Andrássy-ut 7. küldendők.

Intelligens
emberek, akik legalább 100
korona óvadékkal vagy kellő
garanciával rendelkeznek, ju-
talék és fix-fizetéses ügynöki
minőségű állást nyernek. Cím
a kiadóhivatalban. 19760

Állást keresők
A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figye-
lémbe ajánlom 1884 óta fenn-
álló gazdasági és iparsze-
mélvezeteket elhelyező iród-
mat. Gazdáltszék, gépészek,
kovácsok, molnárok, szesz-
főzők, kertészek, kezesek
és felelőséggel, főnököknek
díjmentesen elhelyeztetnek.
Krakkauer Armin, VI. Nagy-
mező-utca 25. szám. Telefon
94-76.

Oktatás
Real-,
kereskedelmi, polgári oktatást el-
vállal Kálmán, Nagymező-utca
32. II. 29. 17100

Kolozsvári
jogtudományi és államudo-
mányi szigorlatokra, állam-
vizsgákra és alapvizsgákra
igen lelkiismeretesen és leg-
alaposabban, igen rövid idő
alatt és olcsón csak mi ké-
szítünk elő kipróbált módsze-
rünkkel. A vizsgálatok siker-
ret biztosítja 6 év óta fenn-
álló intézetünk, amely min-
dig kiváló eredményeket pro-
dukált. Az előkészítést e té-
ren előknek elismert, szak-
avatott egyéniségek végzik.
Részletes felvilágosítást ad
Dr. Erős Vilmos jogi szemar-
nariuma, Kolozsvár, Magyar-
utca 2. Telefon. 30503

Parlamentari
gyorsírók által vezetett ma-
gyar, német gyorsíró-iskola.
Díjtalan gépirás-oktatás. Ma-
gyar-német fogalmazás. Ke-
reskedelmi akadémián rendes
tanárok által oktatott szak-
tantárgyak. Az Országos Ma-
gyar Gyorsíró-Egyesület hi-
vatalos tanfolyamai. Alapít-
otta Markovics Iván 1883.
Havonként új tanfolyamok.
Tájékoztatót küld a Gabels-
berger Szakiskola, ezefel-
től Gyár-utca 4., (most kizárólag
Liszt Ferenc-tér 10.) Címre
vigyázzunk! A szakiskola
írógépeketől s más utánzott
nevelő tanfolyamoktól függet-
len.) Telefon 64-68. Nyitva
sept. 1-től július 1-ig.

Stenografia.
Ingyenes magyar, német
gyorsírási és gépirás tan-
folyamok kezdődnek de-
cember havában a fővá-
ros legnagyobb és leg-
kedveltebb szakiskolájá-
ban, a Stenografia orsz.
Gabelsberger gyorsíró- és
gépiróiskolában. Keres-
kedelmi szaktantárgyak,
sokszorosított kurzusok.
Felentkezés egész nap.
VI. Váci-körút 33.

Cimbalom-tanító
tanít kintő módszer szerint
kottából vagy elgányosan.
mérésüket áron, úgy saját la-
kásán, mint házon kívül. Há-
rom hónap alatt biztos erede-
mény. VII., Ovoda-utca 19.
III. em. 32. 668

Butor
Háló és ebédlő
garnitúrák, csillárok, réz-
ágyak, szőnyegdínyák, író-
dai berendezések, pénzsek-
rények, olcsón eladó. Be-
raktározást vállalhat. Buda-
pest, Gerleői-utca 2. 101-
11 szám.

30% megtakarítás
régi butorszalon-ban
Epest, Ferenciel-tér 2. sz.
főemelet.

Vétel és eladás: polgári, ura-
sági lakberendezések, ural-
sági bútorkészítők, ural-
sági bútorkészítők, keleti szőnye-
gek, csillárok stb. Telefon 82-13

Utrendszere
BUTORHITEL.
Butorok csak a legjobb
kivitelekben kaphatók készpénzért
v. banknál törleszhető részlete
BALÁZS és TÁRSA butorraktárban
Budapest VI., Révay-utca 3. szám.
Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy
bank fizeti nekünk ki, a vevő
tehát a banknak marad adása, mi-
által a butort mindenki kész-
pénz-áron számíthatjuk.

A bankkölcsönt ten részleggyez
sem egyéb költséggel nem terheli.

WECHSLER KÁROLYNÉ
VII., KIRÁLY-UTCA 23., I. e
(Kazinczy-utca sarok.)

Butor
alkalmi vétel!
Fontosbutorvők részére,
kintő munka, esodlatos
olcsó árak, háló- és ebédlő-
szobák berendezése min-
den elfogadható áron el-
adó, továbbá fényezett
Mahagóni, Palisander, és
masszív 3 ajtóshálószobák
nagyon olcsón kaphatók

PECHNER N.
butor-nagykereskedő
Király-u. 28. az udvarban.
Telefon 38-71.

Adás-vétel
Biliárd-asztal,
nagyon olcsón eladó. Főber-
ceg Sándor-utca 30/A., föld-
szint 5.

Boroshordók
kintő állapotban olcsón eladók.
Roth borkereskedő Holló-utca 10.
14100

Ös-Budavára
elozlatása alkalmából már csak
rövid ideig a következő tárgyak
kerülnek eladásra: 100 darab
világos vilámpa, továbbá egy
Peugeot gyártmányu automobill.
1 db villamotor, váltakozó
áram, gyári szám 3410. Ganz és
Társas gyár 6 pólus, 820 fordulát
száma, 100 váltós, 20 lóerős, 1
db gázmotor dupla c linderelel,
30 lóerős, gyári szám 206, Ganz
és Társas gyár 1894-ben gyártot-
ták. Egy db vizkázó 10 lóerős
nyomásmi biztonsági szeleppel,
feszmerővel és vizzállású levegő-
vel felszerelve, kazánnak átme-
rője 80 centiméter, hossza két
méter. Két darab Emlék-féle for-
gósivatyu Lorenc Viktor-féle
gyártmány, szívo magassága 9
méter, nyomó magassága 50 mé-
ter. Egy db transzmisszió, 4
csapágygyal, 6 db szilikonorg-
gal, jőkarban levő sziljakkal
stb. minden a legjobb állapot-
ban olcsón eladó.

Értekezni lehet reggel 8
és óráig d. u. 5 óráig Ös.
Budavára területén a tu-
lajdonossal.

Alkalmi birtokvétel.
375 kat. hold uribirtok tel-
jes felszereléssel, 200 hold-
nyi öszi vetéssel, nagyon
kedvező fizetési feltételek
mellett örök áron eladó. A
birtoknak 230 ezer korona
az ára. Az eladó csak oly
komoly vevőknek ad fel-
világosítást, akik 50-60
ezer korona készpénzzel
rendelkeznek. Cima kiadó-
hivatalban. Ugyonkók ki-
szárva.

Lakás
Kiadó
azonnal elegánsan butorozott,
teljesen feregmentes, utcai
szoba, gáz- és villanyvilági-
fűtéssel, fürdőháználalatt, kü-
lön bejárattal. Rákóczi-ut 17.
I. 1.

Kübnak.
pénzintézetnek, iródnak, élé-
kelő vállalatnak stb. kiválóan
alkalmas, díszes helyiség,
mely áll egy előszobából, egy
nagy teremből, két kisebb
teremből s mellékhelyiségek-
ből, gáz- és villanyvilágítás-
sal, orkélyvel, május osto-
jére, osseleg azonnal is ki-
adó. Rákóczi-ut 17. I. 1.

Külön bejáratu
elegánsan berendezett szobák
azonnal olcsón kaphatók. Fő-
herceg Sándor-utca 30/A. Ma-
gyar Otthon elsőrangú pen-
z. Szigoruan csilládi otthon.

Pénz
Személyhitel
magánpénz, kezes nélkül is,
24 óra alatt megszerkesz 1-2
-3 havi lejáratú. Bankköl-
csent 3 nap alatt, havi vagy
negyedévi törlesztéssel, rész-
vénytársaságtól, nem szövet-
keztől. Márton, Rottenbil-
ler-utca 12., I. 14 szám. Tele-
fonszám 84-66. Betételezé-
sokat házra, földre, telekre,
II., III. helyre is két nap
alatt elintézik olcsó ka-
matra. 10.005

Különféle
Kereset
bárkinek, otthon gyorsító gépen.
árjegyzék, Keller Gyula és Társa
Zölyom. 453

Pongyolák
Barchanbóli K 6
Planébóli 7
Szövetekbóli 8
Delainbóli 9
Magyar Bluzipar Vállalat
Bpest, IX., Üllői-ut 15.

Arany lánc
szobóra, ékszer, részlettör-
lesztésre, kedvező feltételek
mellett vásárolható. Megbiz-
káló kiszolgálás. Ajánlatok
„Ekszerület” jellege alatt ké-
retnek.
Előrend 29840

„THE ROYAL”
beszélőgép
a legjobb model-
lokat szigoruan az
eredeti gyári
árakon
45% ár-
leszállítással
szállítunk havi 8-10 kor. rész-
letfizetésre is, vidékre is bárholvá.

Láng Jakab és Fia
grammofon nagykereskedők
Budapest, József-körút 41.
Fióküzletünk: VIII., Baross-tér
sz. és Budán, Zsigmond-u. 9.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

18 forinttól
mérték után készíttük a lego-
gánsabb férfi-öltönyt, téll-
kabátot, felöltőt franciá-
angol- és hazai szövetekből.
28 forinttól szalon, Ferenc
József, frank és sz.
kettőöltönyt a legújabb
krop- vagy himalaja-szövetekből.
Budapesti évi lakónak kedve-
ményes évi részletekre is. Négy
öltöny készpénz rendelésnél szá-
bunkat nagy mintagyűjtő-
ményesül vidékre is
küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydiófa-utca 3.

Törött babákat
csékelységért újja javított.
Scheiber, Muranyi-utca 17.
Levelezőlapra bárhonnan elho-
zom. Vidéki megbízásokat lelki-
ismeretesen eszközölk. 19067

Emléknek,
ajándéknak kiválóan alkal-
mas egy életmagsága, na-
gyított fénykép, hárny
fénykép után művésziesen
készítik. A hü másolatért
felelősséget vállalok. A kép
68 cm. magas, 58 cm. széles.
Darabja 3 forint. Szines olaj-
ban 6 forint. Vidéki megren-
delést pontosan eszközölk.
Budapest, VI., Proféta-utca
5. szám. Grosz József.

Riszpler Izsák
szófer, Erzsébetfalva, Attila-
utca 18. elvállal mindenféle
thorajavítást és foltlétítást.
Levélbeli megbízásnál kéri a
hiba közlését is, mire elöze-
tesen megírja a javítás árát.
19016

30 korona
finom szövettől divatos
férfiöltöny v. tálkabátot
mérték után remek sza-
bás és finom kivitelben
„Hazi Versenyszabásy”
Budapest, VII., Thakóly-
(Csömör)-ut 3. szám
I. em. - Vidékre min-
ták bérmentve.

Beraktározási
előleges- és butorszállítási
vállalat.
E fogadunk beraktározásra buto-
rokat, varrogépet és mindennemű
árukat. Adunk azokra kölcsönt
7% évi kamatra ugy helyben,
mint vidékre.

HELLER TESTVÉREK,
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1.
Rákóczi-(Kerepesi)-ut sarok. Tele-
fonszám 79-35.

35 korona
egy divatos férfiöltöny vagy
felöltő mérték után remek
szabásban, finom gyapju-
szövetekből.

FRIED ÁRMIN
szabómesternél Budapest,
Váci-körút 39/H. Vidékre
minták bérmentve. Három
öltöny rendelésnél éves vasuti
jeggyel ellátott szabásom
költségemen odautazik.

„MAGYAR”
TEXTILIPAR.
Folyóirat. 1000
A pamut-, gyapju-, len-
kender-, sclyom- és juta
ipari és kereskedelmi
közlönye.
Szerkesztőség
és kiadóhivatal Ujvidéken.
Megjelenik havonta 2-szer
Előfizetési ára egy évre 12 kor.

A legdurvább kéz
is bársónysimává lesz a
Majthényi-féle
Lanolin-crème
használatá után. Egy tubus ára
50 fill. Egy tégely ára 1 kor.
Főraktár:
MAJTHÉNYI BÉLA droguistánál
Budapest, IX., Várház-körút 15.

FIDIBUSZ

1905-1906. évi teljes év-
folyama diszkötésben tekin-
tettel arra, hogy az 1907.
évfolyama már 1908. jan.
1-én szintén diszkötésben
megjelenik, 1908. jan. 1-ig

3 korona
mérésüket árért kapható.
Megrendelhető a FIDIBUSZ
kiadóhivatalában Budapest,
VIII., Rökk Szilárd-utca 9.,
továbbá minden könyv- és
papirkereskedésben, vala-
mint az összes hírlapelár-
sítóknál ugy Budapesten
mint vidéken.

Női óvszer.
Női orvosok által kipróbálva,
nagyon megbízható és soha nem
mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.
Minta oktatással együtt K. 2.40.
Kapható minden gyógytárban
és droguériában, vagy a Dres-
dener Bot. Laboratorium G. m.
b. H. széküldési irodája által
E. Than, Wien, III., Postfach 5.

Csekély havi
részletfizetésre.
Felette mérsékelt árakon.
HEGEDÜK
elsőrangú
gyártmányok,
mester hegedük
után készítve,
brácsák és
osellók stb.

Onmüködő
**és jorgal-
ható hang-
szerek.**
Acellmezek-
kel. (Aule-
maták.)

Valódi
Párisi
Színházi
ál esüvek.

CITERÁK
mindenféle rend-
szerben és kivi-
telben.
Mandolinák,
gitarok, har-
monikák a leg-
költségtőlbb ára-
kon.

GRAMMOFONOK
melyeknek
legkiválóbb
minőségű
szavalkók.
Nus választék
tartós leme-
zekben.
Phonografok 20 K-tól feljebb

AUFRECHT és
GOLDSCHMIED
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26.
Köpes hangszer- vagy látoo-
driogyzók kívánatra ingyen es
bérmentve.